

Fondator:

Mitropolitul
ANDREI
ȘAGUNA

1853

Telegraful Român

FOAIE EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

Anul 154

SIBIU

1 și 15
aprilie

2006

Nr. 13—16

H R I S T O S A Î N V I A T !

Ziua Învierii!
Și să ne luminăm
cu prăznuirea
și unul pe altul
să ne îmbrățișăm.
Să zicem: fraților
și celor ce ne
urăsc pe noi;
să iertăm toate
pentru Înviere.
Și așa să strigăm:
Hristos a înviat
din morți, cu
moartea pe moarte
călând, și celor
din morminte
viață dăruindu-le.

Paștile cele
frumoase, Paștile
Domnului,
Paștile!
Paștile cele
preacinstite
nouă ne-au
răsărit! Paștile,
cu bucurie unul
pe altul să ne
îmbrățișăm! O,
Paștile, izbăvire
de întristare! Că
astăzi, din
mormânt ca
dintr-o cămară
strălucind
Hristos, pe femei
de bucurie le-a
umplut, zicând:
Vestiți
apostolilor!

(STIHIRILE
PAȘTILOR)

„PAȘTILE DOMNULUI! PAȘTILE!”

«Ziua Învierii, popoare, să ne luminăm!
Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte
la viață și de pe pământ la cer, Hristos
Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce-l
cântăm cântare de biruință!»¹

H R I S T O S A Î N V I A T !

Cu aceste înălțătoare cuvinte începe mi-
nunatul Canon sau poem imnografic comp-
us în cinstea marelui praznic al Învierii
Domnului, la mijlocul secolului VIII de u-
nul din marii Părinți ai Bisericii noastre
Ortodoxe, Sfântul Ioan Damaschinul. Pri-
mele lui cuvinte: «Ziua Învierii, popoare,
să ne luminăm!» — aparțin însă unui alt
mare Sfânt Părinte al Bisericii Răsăritene:
Sfântul Grigorie Teologul, din veacul al
IV-lea. Cu această proclamare își începea
prima sa cuvântare² de Paștile anului 362,
în Nazianz, inaugurându-și activitatea mi-
sionară și pastorală după faimoasa sa «fu-
gă» de preoție și retragere în singurătate,
care avusese loc după hirotonia sa ca preot
de către bătrânul său tată, episcopul Gri-
gorie, care l-a supus fără voie la «dulcea și
buna tiranie» a ascultării și smereniei.

Prin acest măiestrit poem pascal, Bise-
rica își exprimă de veacuri bucuria ne-
grăită în fața minunatei lucrări mântuitoare
săvârșite în această «măreață și sfântă
zi» a Învierii. Biserica, însă, nu se limitează
la simpla exprimare în cuvinte emoțio-
nante a bucuriei eterne în fața evenimen-
tului unic al Învierii din morți a Domnu-
lui, ci oferă totodată și o tălcuire, o inter-
pretare teologică a sensului și semnificațiilor
multiple pe care le are experiența creștină
a tainei Învierii lui Hristos. Astfel,
urmând Sfântului Apostol Pavel, care îl
numește pe Hristos: «Paștile nostru» (1
Cor. 5, 7), Sfinții Părinți care au alcătuit
canonul Învierii numesc și tălcuiesc Învie-
rea Domnului nostru Iisus Hristos ca:
«Paștile Domnului, Paștile cele mari și
sfinte, Paștile cele noi, Paștile cele de tai-

nă, Paștile Hristos — Izbăvitorul, Paștile,
izbăvirea de întristare, Paștile care ne-au
deschis nouă ușile Raiului, Paștile ce sfin-
țesc pe toți credincioșii»³.

Cuvântul «Paști» este moștenit din Ve-
chiul Testament (evr. *Pesah*) și înseamnă
trecere. Folosindu-l, Sfinții Părinți ai Bi-
sericii noastre au vrut să scoată în eviden-
ță sensul și semnificația teologică și duhov-
nicească mai largă și mai adâncă a Învierii
Domnului nostru Iisus Hristos. În aceasta
ei au văzut nu doar simpla sculare din
morți a omului Iisus, ci minunata, reală și
definitivă noastră trecere în Hristos Cel
răstignit și înviat, de la moarte la viață,
de pe pământ la cer, de la stricăciune la
nestricăciune, de la întuneric la lumină,
de la neascultare și vrajbă la împăcare cu
Dumnezeu, de la robia păcatului la înfiere
și libertate, de la Adam-ul cel vechi la
Adam-ul cel Nou, de la vrăjmășie și ură la
dragostea care-i îmbrățișează pe toți și pe
toate, de la întristare și deznădejde, la bu-
curie și mângâiere. Așadar, Paștele creștin
a fost tălcuit în primul rând din perspectiva
Paștelui iudaic al Vechiului Testament.
Evreii numesc *Pascha* sărbătoarea anuală
în amintirea ieșirii lor din robia egipteană
și a trecerii prin Marea Roșie, sărbătoare
în care se mănâncă mielul pascal, *azime* și
ierburi amare, care să le amintească de ne-
cazurile și amărăciunile suferite în timpul
robiei lor în Egipt. Cuvântul «Paști» a tre-
cut apoi și în creștinism, pentru că sărbăto-
rarea patimilor, a morții și învierii Dom-
nului coincidea cu paștele evreilor, dar Paș-
tele creștin are cu totul alt conținut, sem-
nificație și motivație. La Paști creștinii nu
sărbătoresc o simplă trecere temporală spre
o țară pământească, ca evreii, ci o *trecere
fundamentală*, spirituală a întregii lumi în-
tr-un alt plan de existență, la viața cea
nouă nepieritoare, de comuniune cu Hristos
Cel înviat și în El și prin El, cu întreaga

(Continuare în pag. a 2-a)

† Dr. LAURENȚIU STREZA

Arhiepiscopul Sibiului
și Mitropolitul Ardealului

1. Imnosul 1, Canonul Învierii.
2. Cuvântarea 1 la Paști, 1, PG 35, 396.
3. Stihira I-a a laudelor.

SEPTUAGINTA 4/I

Proiectul unei noi tra-
duceri românești a Septua-
gintei (Vechiul Testament
în limba greacă), inițiat în
2002, a avansat cu încă un
volum din cele șase câte
se preconizează să apară.
Este vorba de tomul I al

volumului patru, rezervat
cărților didactico-poetice,
tom apărut ca și celelalte
volume (1—3), la Editura
Polirom din București —
Iași, în 2006.

Dorim să precizăm că
proiectul Septuaginta este

realizat în cadrul Colegiu-
lui Noua Europă (un insti-
tut românesc independent
pentru studii avansate în
științe social-umaniste, în-
ființat de Andrei Pleșu, în
1994, și recunoscut ca atare,
un an mai târziu, de către
Ministerul Educației și Cer-
cetării) și este sprijinit de
Fundația Anonimul (care a
luat ființă în 2001, cu sco-
pul de a contribui la trans-
formarea societății româ-
nești într-o „societate nor-
mală”).

Coordonatorii proiectu-
lui sunt: Cristian Bădiliță,
Francisca Băltăceanu, Mo-
nica Broșteanu, Dan Slu-
șanschi (ultimul absent din
echipă pentru volumele
trei și patru), în colaborare
cu pr. Ioan-Florin Florescu.
Faptul că fiecare dintre
cele trei volume, apărute
până în prezent, a însumat
aproximativ 670 de pagini,
a influențat probabil decia
coordonatorilor de a împăr-
ți volumul patru în două
tomuri. Acest prim tom pe
care îl prezentăm are 675
de pagini, deci este egal ca
dimensiuni cu volumele 1—3
apărute anterior.

Găsim incluse în acest
tom cărțile: Psalmii, Odele,
Proverbele, Eclesiastul și
Cântarea Cântărilor. În to-
mul al II-lea vor fi incluse

(Continuare în pag. a 4-a)

Pr. prof.
DUMITRU ABRUDAN

„VENIȚI DE LUAȚI LUMINĂ!...”

După ce am săvârșit și în acest an «calea
postului» și după ce ne-am închinat infrico-
șătoarelor Patimi ale Domnului, am ajuns
să prăznuim din nou ziua «pe care a făcut-o
Domnul să ne bucurăm și să ne veselim în
ea» (Ps. 117, 24), ziua în care «toate s-au
umplut de lumină, și cerul și pământul și
cele de dedesubt», ziua Sfințelor Paști.

«Veniți de luați lumină!», sunt cuvintele
sfinte ce se aud rostindu-se în această noap-
te de mântuire în toate bisericile ortodoxe.
Vechi rânduieli bisericești au statornit
ca slujba Sfintei Învieri să înceapă cu aceas-
tă chemare adresată în miez de noapte tutu-
ror credincioșilor.

Biserica Ortodoxă este prin excelență o
Biserică a luminii, o Biserică în care Hris-
tos «lumina cea adevărată care luminează
pe tot omul ce vine în lume» strălucește și
povățuiește pe cei credincioși spre zorile lu-
minii celei neînserate.

În sfânta noapte a Învierii, credincioșii
sunt chemați să primească lumină din lu-
mina cea pururea vie a Bisericii, pentru că
în această noapte a biruinței vieții asupra
morții, Jertfa Mântuitorului Hristos capă-
tă adevărul ei înțeles. Ca temelie a Bi-
sericii, zidită pe piatra credinței în dum-
nezeirea Fiului Omului, Care S-a dat pe
Sine jertfă de ispășire pentru toți, ea a cu-
rățit pe toți de orice păcat (I Ioan 1, 7) și
a deschis din nou porțile veșnicei Împărății
pentru cei ce cred întru El. Hristos Dom-
nul, Care a spus despre Sine: «Eu sunt Lumi-
na lumii, Cel ce vine după Mine nu va
umbla întru întuneric, ci va avea lumina

vieții» (Ioan 8, 12), este farul călăuzitor
pentru întreaga Biserică ca și pentru fieca-
re credincios care caută să slujească această
lumină a vieții având convingerea fermă că
«lumina lui Hristos luminează tuturor».

Credinciosul ancorat în credința cea
dreaptă «lucrătoare prin iubire» (Galateni
5, 6), are certitudinea că prin viața și lu-

(Continuare în pag. a 7-a)

† VISARION RAȘINĂREANU

episcop-vicar
Sibiu

Cronologic, Intrarea Domnului în Ierusalim se încadrează între învierea lui Lazăr și episodul izgonirii zarafilor din templu, fapte care se leagă organic între ele, și fără de care n-am putea înțelege evenimentul respectiv în toată adâncă lui semnificație.

Învierea lui Lazăr este explicația imediată a popularității de care se bucura Iisus în momentul intrării Sale în cetatea Ierusalimului: „de aceea L-a întâmpinat mulțimea, pentru că auzea că El a făcut această minune” (In. 12, 18), popularitate pe care, de altfel, nu și-a dorit-o deloc, fapt ce rezultă din însăși atitudinea Sa rezervată, din tăcerea în care se va înfățișa pe tot parcursul drumului prin cetatea sfântă. Nici o rază de bucurie nu se străvede pe chipul Mântuitorului, deși totul împrejurul Său era o nestăvilită revărsare de bună dispoziție și fericire care cuprinseseră întreaga suflare ieșită întru întâmpinarea Sa.

Totul ne indică faptul că ne aflăm în preajma unui moment în care calitatea și misiunea lui Iisus și-au atins apogeul. Este recunoscut și ovaționat în calitatea pe care și-o dorește, aceea de Fiul al lui Dumnezeu: „binecuvântat este Împăratul Cel ce vine întru numele Domnului” (Lc. 19, 38), de descendent al regelui-prooroc David: „Osana Fiului lui David” (Mt. 21, 9) și, în același timp, de moștenitor legitim al lăsamântului său „binecuvântat este împărăția care vine a părintelui nostru David” (Mc. 11, 10).

Prin tot ceea ce a propovăduit și a făcut, Iisus n-a dorit altceva decât aceea ca oamenii să-I înțeleagă cât mai bine identitatea, precum și rostul venirii Sale în lume. Se părea că, în sfârșit, era recunoscut în această calitate, și toate acestea se constituiau în tot atâtea motive care-L îndreptăteau să se bucure.

Și totuși, există o tristețe și o tăcere care planează asupra evenimentului. Intrării în Ierusalim a lui Iisus, ceea ce ne obligă să constatăm o ruptură între entuziasmul cu care-L întâmpină mulțimile și atitudinea Sa extrem de rezervată. Este aclamat cu strigăte de bucurie, primit asemenea unui împărat, ovaționat ca un adevărat messenger al Domnului, însă Iisus refuză părtașia la această bucurie generalizată, păstrându-Se într-o postură cât se poate de reticentă.

FLORIILE — PRAZNICUL TĂCERII

Adevăratul motiv al tăcerii Mântuitorului consta, paradoxal, tocmai în modul exuberant în care se manifesta mulțimea. Pentru că El știe că aceași mulțime care acum îl aclamă, și-l așterne drumul cu ramuri verzi și cu flori, nu peste mult timp, va fi aceeași care-L va adresa cuvinte de hulă și batjocură, și cu aceeași nestăvilită fervoare îi vor cere răstignirea.

În raportul dintre personalitate și mulțime, dintre singular și multiplu, există totdeauna o doză de risc, o anume cantitate de neprevăzut. Chiar cucerită și biruită pentru moment de forța de atracție și fascinație pe care o emană singularul,

lucrurile pot la fel de bine, ca la un moment dat să ia o întorsătură incalculabilă, să răstoarne chiar și cea mai optimistă previziune.

Dar Dumnezeu, Cel singular și Singular, cucerește și supune pentru moment aceste mulțime imprevizibile prin blândețe și serenitate, printr-un pact al luminii și al bune mișme.

Însă, Intrarea Domnului în Ierusalim nu este doar un praznic al păcii, al exuberanței nedeplin împărtășită ci, și al judecății „acum este judecata acestei lumi, acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară” (In. 12, 31), judecată simbo-

lizată prin episodul alungării zarafilor din templu. Această eliminare a oricărui fel de negoț din Casa Domnului trebuie înțeleasă, nu doar în sensul său strict literar ci, și ca un îndemn la curățire lăuntrică a fiecăruia dintre noi de orice pornire pătimășă. Să devenim și noi temple curate așteptându-L pe Mântuitorul, cântându-I asemenea pruncilor: Osana!

Citit și interpretat în această grilă, episodul alungării zarafilor din templu devine o referință subtilă la însăși alungarea patimilor dinlăuntrul ființei noastre, știut fiind că, după Sf. Scriptură, trupul omului este „templu al Duhului Sfânt” (1 Cor. 6, 19). Trupul nu este doar un templu al lui Dumnezeu de sine stătător, căci n-amenii nu subzistă prin sine, ci suntem „mădulele ale trupului Său, din carnea Lui și din oasele Lui” (Ef. 5, 30).

Patimile, pornirile cele rele sunt zarafii, tâlharii care ne pângăresc templul trupului: „patimile — cele prin lege păcătoase lucrează în mădulele noastre, ca să-i aducem roade morții” (Rm. 7, 5), despărțindu-ne astfel de izvorul vieții celei autentice, și prin aceasta livrându-ne neantului: „dacă viețuiești după trup, veți muri” (Rm. 8, 13). Or, singura ieșire din această stare labirintică, lipsită de orice perspectivă sau noimă este izgonirea oricărei patimi din templul trupului, purificarea și emanciparea de sub stăpânirea lor. „Prin urmare ucideți mădulele voastre cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomia — care sunt închinare la idoli” (Col. 3, 5).

Intrarea Domnului în Ierusalim este prin excelență o sărbătoare a discreției, a tăcerii prin care Dumnezeu ne vorbește și ne cheamă pe fiecare dintre noi dinlăuntru și înlăuntru. Cel singur cheamă singularul din noi, nu suprafața plurală, schimbătoare, sugestibilă și expusă influențelor celor mai diverse și mai nocive. Intrăm în comuniune cu Dumnezeu, nu ca părți indefinite dintr-o mulțime laxă, amorfă, ci ca persoane, ca parteneri de dialog. Hristos Mântuitorul ne învață prin acest praznic, cum a făcut-o de atâtea ori prin parabole și simboluri, că ceea ce trebuie să audă și să vadă din ființa

(Continuare în pag. a 7-a)

Pr. NICOLAE STOIA

(Urmare din pag. 1)

Sfânta Treime, așa cum am putut auzi în Evanghelia după Ioan citită la începutul Deniei Sfințelor Patimi din Joia Mare (In. 13 u.).

Cina cea de Taină care s-a ținut în locul mesei pascale iudaice a devenit pentru creștini noul Paște, iar celebrarea ei înlocuia în Biserica creștină cina pascală iudaică. Mielul care era jertfit și mâncat la masa pascală iudaică era doar o preînchisură a lui Hristos — Mielul, Care S-a jertfit pentru păcatele omenirii. De aceea, Sfântul Apostol Pavel îl numește: «Hristos Paștele nostru, Care S-a jertfit pentru noi» (1 Cor. 5, 7) și din același motiv

Apostolul ne îndeamnă pe noi: «să prăznuim paștile nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al viclesugului, ci cu azimele curăției și ale adevărului» (1 Cor. 5, 7—8).

Importanța sărbătoririi Paștelui creștin este subliniată apoi și de durata ei mai lungă de prăznuire, timp de trei zile, în care preamărim, reținem și participăm, într-un mod mai intens, marele mister al morții și învierii lui Hristos, pentru că acestea nu sunt simple evenimente istorice de care ne amintim doar cu plăcere, ci sunt evenimente care se continuă în viața noastră și la care participăm real prin împărtășirea de Hristos Cel răstignit și înviat în Sfintele Taine și întreagă via liturgică.

Paștile evreilor, prin ieșirea lor din Egipt și trecerea prin pustie în pământul făgăduinței, nu realizează însă adevărata Trecere, ci oriențază doar poporul evreu și toate popoarele spre adevăratul Paște-Hristos. Acest Paște nu-l putea realiza omul singur, întrucât era sub robia păcatului și a morții. De aceea, omenirea a avut nevoie și a așteptat nu un nou Moise, ci pe Dumnezeu-Omul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, Care S-a făcut El însuși Paștele nostru. Moise a îndrumat poporul israelit până pe Muntele Nebo, de unde Dumnezeu i-a arătat pământul făgăduinței și apoi profetul a murit. Dumnezeu-Omul, Iisus Hristos, urcă pe Golgota, ca Mielul fără de păcat, să se jertfească pe Cruce pentru păcatele întregului neam omenesc și nu numai ca a intrat în pământul făgăduinței, dar a și înviat din morți,

„Paștile Domnului! Paștile!”

trecându-ne pe noi toți, vii și morți, din moarte la viața veșnică. Învierea lui Hristos este ultimul Paști, pentru că este ultima trecere, trecere desăvârșită a tuturor celor ce cred, de pe pământ la cer, la viața de comuniune cu Sfânta Treime. Învierea lui Hristos este trecerea definitivă și totală a întregii creații de la moarte la viață, este trecerea din robia păcatului și a morții la viața lui Dumnezeu, plină de energiile necreate și îndumnezeitoare ale harului Său.

Hristos Însuși este Paștele nostru. Pentru că în El și prin El se realizează această trecere a noastră din moarte la viață. El însuși este Mielul nevinovat care ridică păcatele lumii, aducându-Se pe Sine jertfa lui Dumnezeu, asemenea mielului pascal. Dar spre deosebire de mielul din Vechiul Testament care nu ridica de fapt păcatul lumii, pentru că jertfa lui nu era actul liber al unui om fără de păcat, și de aceea nu a putut obține decât o trecere conjuncturală a fiilor lui Israel din robia egipteană la libertatea pământescă, Hristos a venit ca Mielul fără de păcat care S-a jertfit pentru noi, trecându-ne din moarte la viață, pentru că El însuși a făcut această trecere în Sine ca om, pentru noi. «Ca un miel de jertfă de un an, Hristos, de bunăvoie pentru toți S-a jertfit», cântă Biserica. «Hristos, Paștile cele nouă, jertfa cea vie jertfită, Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii».

Singular Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, a putut realiza în Sine această

trecere a noastră de pe pământ la cer, pentru că numai El a putut înlătura în Sine cele trei mari piedici sau obstacole care stăteau în calea trecerii noastre la uniunea cu Dumnezeu: firea noastră, păcatul și moartea, deschizându-ne accesul la viața de comuniune a Sfințelor Treimi. «De toate aceste trei piedici — zice Sfântul Nicolae Cabasila — Domnul îi dă omului putere să scape, ba încă și să se unească cu Sine, după ce le-a înlăturat pe toate una după alta; pe cea a FIRII, prin întrupare, unind firea noastră omenească în chip ipostatic cu firea dumnezeiască în persoana Sa, prin care nimicește depărtarea de la om până la Dumnezeu și se face punte de legătură între amândouă firele; pe cea a PĂCATULUI, prin răstignire, nimicind păcatul prin jertfa Sa de bunăvoie pentru păcatele lumii; iar zidul cel din urmă al MORȚII, tirana, l-a surpat prin înviere, omorând moartea cu moartea Lui».

Dar Iisus Hristos, Paștele nostru, în care s-a înfăptuit această trecere a noastră de pe pământ la cer, rămâne în Biserică permanent ca să putem trece toți, din orice timp și loc, împreună cu El în planul învierii și al vieții veșnice. Biserica este astfel «marele laborator al învierii», locul «trecerii» lui Dumnezeu la oameni și a oamenilor la Dumnezeu. Această trecere trebuie înțeleasă nu atât ca trecere dintr-un loc la altul, ci de la un mod de existență pământesc la un mod de existență divin desăvârșit, la comuniunea de

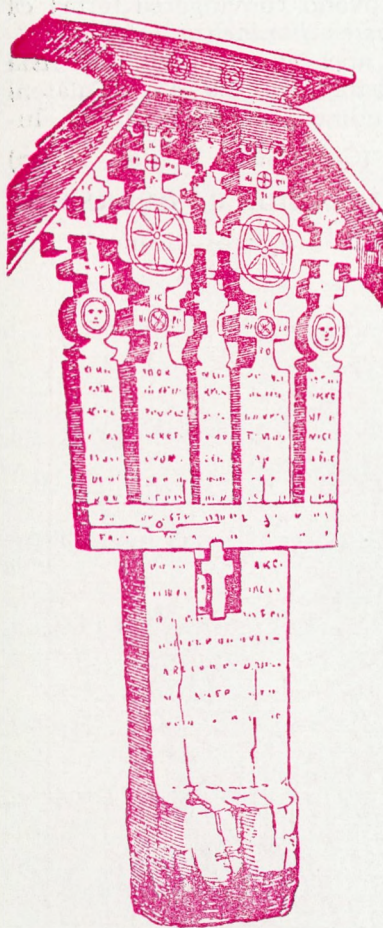
dragoste a oamenilor și întregii creații cu Sfânta Treime. Iar, ca mijloc de anticipare și realizare încă de aici a trecerii de la moarte la viață, a misterului pascal, Biserica are Cuvântul dumnezeiesc al Scripturii, care conține mărturia istorică a învierii/trecerii, Liturghia — modelul cultic al învierii/trecerii, și Poruncile — calea de realizare etică a învierii/trecerii.

Prin primirea cu credință a Cuvântului Scripturii despre Învierea lui Hristos, prin comuniunea cu El în Sfintele Taine și prin împlinirea poruncilor Lui, viața creștină autentică devine o Paște permanent. Devine o viață pascală, nu doar ca sărbătoare a biruinței, ci și ca nevoită de împreună-jertfă, moarte și înviere cu Hristos Cel răstignit și înviat, fără de care nu ne putem uni cu El. «Căci, pentru a ne uni cu Hristos Cel răstignit și înviat — zice același sfânt Nicolae Cabasila — va trebui să trecem prin toate câte a trecut El cu firea Sa omenească de la întrupare până la înălțare, să suferim și noi câte a răbdut și suferit El. Să trecem și noi prin moarte la înviere. (...) Căci de aceea ne botezăm și ne împărtășim ca să ne cuminecăm cu însuși trupul și sângele pe care Hristos l-a luat, a pățit și înviat. Așa că prin Taine noi ne facem una cu Hristos Care S-a întrupat, a murit și a înviat».

Pentru noi, Paștele Domnului este un Paște continuu, nu unul comemorativ, o realitate vie, permanentă în sufletele tuturor celor ce se împărtășesc cu Sfintele și Preacuratele Taine. Prin ele

ne cuminecăm cu însuși Trupul și Sângele lui Hristos Cel răstignit și înviat și astfel toate cele ale lui Hristos devin și ale noastre, adică moartea și învierea Lui, respectiv puterile învierii prin care a biruit păcatul și moartea. Desigur, toate aceste puteri ale învierii pe care ni le înșușim prin Sfintele Taine și prin credință trebuie să le punem apoi în lucrare prin împlinirea poruncilor, murind cu totul păcatului și înviind cu totul lui Hristos, oferindu-ne pe noi înșine ca jertfe vii, fără prihană, lui Dumnezeu. Fără această continuă moarte a păcatului și jertfire a gândurilor și voințelor noastre păcătoase, puterile învierii

(Continuare în pag. a 3-a)

Sfânta Cuvioasă Maria Egipteanca

Sf. Cuvioasă Maria Egipteanca este pomenită în 1 aprilie, zi în care ea s-a mutat de pe pământ la cele viitoare.

Ea a fost din Egipt și trăia mai înainte cu neînfrânare și neastâmpărare și chema sufletele multor oameni spre pierzare, la desfătarea împreunării celei rele. De mică a fost ea căzută în faptele cele rele, petrecând 17 ani într-o necurăție.

Când a fost pe vremea închinării cinstitei Cruci, mergând mulți din multe locuri la Ierusalim, a mers și ea împreună cu tinerii desfrânați. Sosind acolo și opriți fiind nevăzută de la intrarea cinstitei biserici, Cuvioasa Maria puse chezaș pe Prea Curata Fecioară Maica lui Dumnezeu, cum că de o va lăsa să intre înăuntrul, să aleagă a trăi cu înțelepciune și a nu mai sluji în viața cea rea și în poftele și în desmiardările cele trupesti. Deci dobândindu-și dorința, după rugăciunea ei, n-a mințit în făgăduința ce a făcut-o.

În post și rugăciune, ea și-a scormonit cenușa gândurile amorfite și și-a plăns tot amarul lor. De abia acum și-a dat ea seama de câte a fost ea în stare a gândi și a cugeta în sinea ei ce să săvârșească ea în viața sa. La toată starea ei, ea nu mai putea să dea înapoi, căci a făcut un legământ, că la viața dinainte nu se va mai întoarce. Care îi putea fi leacul spre a se ști vindecată de greșalele pe care le-a săvârșit? Nimic altceva decât pocăința pentru cele ce a săvârșit. Când ea gândea așa, se afla pe calea spovedaniei și urma a se duce la duhovnic spre a-i spune tot ce a gândit, spre a nu se mai putea întoarce la cele ce a săvârșit.

Fiind ea la Ierusalim, și-a dat seama că pe acele locuri a chemat Sf. Ioan noroadele la pocăință. Celor ce voiau să se pocăiască, le cerea să facă fapte vrednice de pocăință. Cu asemenea cerință a stat și în fața lui Irod, care trăia în căsătorie cu Irodiada, soția fratelui său Filip.

În întinsul pustiului, din răsăritul Iordanului, a sihăstrit Cuvioasa Maria timp de 47 de ani, neavând pe nici un om care să-l vadă, fără numai pe Dumnezeu.

Așa s-a depărtat Cuvioasa Maria de firea omenească și a dobândit îngerească petrecere și mai presus de om, aici pe pământ.

Iată cum este caracterizată mărita cuvioasă Maria, în cântările bisericești. Dau aici ceea ce spune despre ea condacul zilei:

„Ceea ce erai mai înainte plină de tot felul de fapte de decădere, astăzi te-ai arătat mireasă lui Hristos, prin pocăință, urmând vieții îngerești și cu arma Crucii îi pierzi pe draci. Pentru aceasta, Marie prea mărită, te-ai arătat mireasă împărăției cerurilor”.

Iată cum icosul cu conținut bogat o caracterizează pe cuvioasa Marie Egipteanca:

„Pe tine mielușeaa și fiica lui Hristos, astăzi cu cântări te lăudăm, Marie pururea mărită, care te-ai arătat creștere între Egipteni și din toată răstăcirea lor ai scăpat și de acolo te-ai adus bună și desăvârșit odrasla, Biserica, prin post și rugăciuni, nevoindu-te mai presus de măsura firii omenești, prin care te-ai și înălțat întru Hristos, prin viață și prin faptă. Pentru aceasta, Marie prea mărită, te-ai arătat mireasă împărăției cerurilor”.

Cât de luminos ne agrăiește pe noi luminându, adică sveltina, prin ale sale cuvinte pline de căldură și scăldate în cerească lumină care stăruie în lume dintru începuturi, așa precum a dorit-o Făcătorul. Dau în continuare, exemplul de sveltină a Cuvioasei Marii:

„Făcutu-te-ai nouă chip pocăinței, Marie, căci cu umilința ta cea călduroasă ți-ai dobândit biruințe folositoare, câștigând pe Maria Născătoarea de Dumnezeu, cu care împreună roagă-te pentru noi”.

Dau în continuare, alte exemple de pagini alese ale Cuvioasei Marii.

„Cu bucurie închinându-te locurilor de acolo, ai luat dar de călătorie, spre fapta bună cea mântuitoare și cu bună călătorie tare ai alergat și trecând râul Iordanului, în locașul Botezătorului, cu osârdie te-ai sălășluit și cu viața ta cea bună ai imblânzit sălbăticia patimilor, prin înfrânare, subțind infierbântările trupului...”.

La acestea, cuvine-se a adăuga următoarele:

„Locuind în pustie, ai lepădat chipurile patimilor din sufletul tău, prin feluri de bunătăți zugrăvind-ți în suflet, închipuire lui Dumnezeu, Cuvioasă, și atât ai strălucit, cât și pesete ape ușor ai trecut, Fericită; și prin rugăciunile tale, te-ai ridicat de pe pământ către Dumnezeu. Și acum cu îndrăzneală stând înaintea lui Hristos, prea mărită Marie, roagă-te pentru sufletele noastre”.

Prof. PETRU DUMITREASĂ

(Urmare din pag. a 2-a)

de care ne-am împărtășit zac ascunse în noi, nevalorificate și astfel păcatul pune din nou stăpânire pe noi, devenind iarăși «robi ai păcatului spre moarte» (Rom. 6, 16). După împărtășirea pe Hristos, «vom mai rămâne oare în păcat? — se întreabă Sfântului Apostol Pavel. Nicidecum. Noi, care am murit odată păcatului cum vom mai trăi în păcat? Oare nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, în moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa și noi să umblăm întru înnoirea vieții. Căci dacă am fost altoiți pe El, prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui. Știm că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, ca să se nimicească trupul păcatului și să nu mai fim robi păcatului... Cel ce a murit odată în Hristos, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar dacă trăiește, trăiește lui Dumnezeu. Așa și voi, socotiți-vă de acum înainte morți păcatului, dar vii pentru Dumnezeu în Hristos Iisus, Domnul nostru. Deci să nu împărtășească păcatul în trupul nostru cel muritor, ca să vă supuneți poftelor lui. (...) Pentru că plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu, viața veșnică în Hristos Iisus, Domnul nostru» (Rom. 6, 1—23).

«Paștile Domnului» trebuie trăite, așadar, duhovnicește de fiecare credincios care s-a împărtășit, pentru a deveni cu adevărat «Paștile credincioșilor», ieșind adică din Egiptul patimilor și urcând de la cele de jos

„Paștile Domnului! Paștile!”

spre cele de sus, la pământul făgăduinței, zice Sfântul Grigorie de Nazianz. Numai «când sufletul trece cu adevărat de la păcat la virtute — zice avva Dorotei⁸ — se săvârșește Paștele Domnului». Căci «Paștele Domnului înseamnă trecerea de la răutate la virtute», zice Cuviosul Evagrie⁹.

Dar Paștele nu înseamnă numai Învierea, ci și jertfa și moartea Mielului Hristos, prin care trupul Lui a ajuns la înviere. Și Hristos chiar și înviat poartă mereu pe trupul Lui îndumnezeit semnele rănilor, fiind pururea și în cer în starea de miel înjunghiat, și așa ni se împărtășește până la sfârșitul veacurilor, cu trupul Său răstignit și înviat. De aceea, datori suntem și noi, zice Sfântul Apostol Pavel, «să ne înfățișăm trupurile noastre ca o jertfă vie, sfântă și bineplăcută lui Dumnezeu, ca o slujire sau ofrandă duhovnicească» (Rom. 12, 1), adică nemaifăcând «voile trupului și gândurilor noastre» (Ef. 2, 3), ci de a «umbla cu duhul și a nu împlini pofta trupurilor noastre» (Gal. 5, 16). Această jertfă zilnică a credincioșilor o numește Apostolul «jertfă vie, sfântă și bineplăcută lui Dumnezeu». Pentru că dacă în Vechiul Testament animalul murea îndată ce era jertfit, credincioșii care se aduc pe ei înșiși ofrandă lui Dumnezeu se jertfesc în fiecare zi, murind păcatului spre a învia numai lui Hristos. Căci «câți sunt ai lui Hristos — zice Sfântul Apostol Pavel — și-au răstignit trupul împreună cu patimile și

poftele lui» (Gal. 5, 24). Așa s-au omorât sfinți, ca să trăiască numai lui Hristos, găsind odihna, pacea și bucuria învierii Domnului. Sfântul Serafim din Sarov saluta pe oricine întâlnea cu cuvintele: «Bucuria mea, Hristos a înviat!» De unde această mulțumire și bucurie nemărginită față de toți și toate, dacă nu din bucuria învierii Domnului?

Viața în păcat este o viață în stare de robie, de înstrăinare, o viață goală, lipsită de sens, ce sfârșește iremediabil în tristețe și moarte. Singură viața în Hristos este o viață în care, biruind păcatul și orice formă de înrobire, sufletul se umple de lumina și bucuria învierii cu Hristos. Toate încercările, necazurile, bolile, insuccesele și chiar moartea nu ne mai sperie, căci prin ele ajungem de fapt, mai repede la Domnul. «Știm, zice Sfântul Apostol Pavel, că petrecând în trup, suntem departe de Domnul, și am vrea mai bine să plecăm din trup și să petrecem la Domnul» (2 Cor. 5, 6—8). «Știm că dacă acest cort, locuința noastră pământească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veșnică în ceruri. De aceea și suspinăm în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuința noastră, din cer» (2 Cor. 5, 1—2). Și «chiar dacă omul nostru din afară se vestejește, cel dinăuntru se înnoiește din zi în zi» (2 Cor. 4, 16). De aceea, «toate suferințele din vremea de acum nu sunt vrednice față de slava viitoare care ni se va descoperi nouă» (Rom. 8, 18). Numai Învierea Domnului ne

dă această certitudine, această siguranță, liniște și bucurie, pe care nimeni și nimic nu ne-o poate da și nici lua de la noi.

În Hristos, Paștele nostru, s-a realizat, așa cum am văzut, trecerea noastră desăvârșită și definitivă din moarte la viață și de pe pământ la cer. În El toată viața celor ce s-au împărtășit cu adevărat cu Hristos Cel răstignit și înviat este o viață pascală, un Paște trăit în continuu, o moarte și înviere zilnică cu Hristos. Dar aceasta nu mai este o moarte a întristării și deznădejdiei, ci una în bucuria trăirii plene cu Hristos Cel înviat.

Sfânta Treime să ne ajute pe toți să nu mai zăbovim în Egiptul voluptăților sau pustia dezolantă a patimilor noastre, ci să ieșim cât mai grabnic, încă de pe acum din robia și captivitățile de multe feluri ale păcatului, ca să ne învrednicim a intra, mai pe urmă, și în Paștele cel veșnic și definitiv al vieții viitoare. Aceasta e viața cea adevărată deschisă de Înviere întru care, așa cum spunea Sfântul Maxim Mărturisitorul, se descoperă nu altceva decât «scopul pentru care a creat Dumnezeu lumea»¹⁰, după cum minunat cântă astăzi Biserica în ultima strofă a marelui Canon al Învierii de la care am pornit cuvântul nostru:

«O, Paștile cele mari și preasfinte, Hristoase! O, înțelepciunea și puterea și cuvântul lui Dumnezeu! Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine mai adevărat în ziua cea neînserată a Împărăției Tale!» Amin.

Sărbători Fericite!

La mulți și fericți ani!

Paștele...

De două mii de ani e-aceeași pândă
Și Iuda îl tot vinde pe Iisus
„Osana!”, strigă gura mea flămândă,
„Răstignește-L”, gândul meu ascuns...

Vai, trup bolnav care îmi porți în tine
Sufletul acesta cu-mprumut!
Sunt om, sunt fărîșeu și mi-e rușine
Și-mi vine câteodată să mă mut

În alte zări și-n altă întrupare,
Să mă dezbrac de straiete lumești.
De două mii de ani e Sărbătoarea,
De două mii de ani Te răstignești

Tot pentru noi, Iisuse fără pată,
Tot pentru noi și pentru cei ce vin,
Fie-Învierea Ta, cea Minunată
Spre izbăvirea neamului. Amin!

NICOLAE NICOARĂ-HORIA

4. Stihul cântării a 9-a.

5. Viața în Hristos, cartea III; PG 150, 572; trad. rom. de Teodor Bodogae, București 1989, p. 187.

6. Ibidem, cartea I, col. 504; trad. rom. cit., p. 137.

7. Ibidem, cartea II, col. 521; trad. rom. cit., p. 150.

8. Avva Dorotei, Învățătura XVI Tâlcuire a câtorva cuvinte ale Sfântului Grigorie cântate ca tropar de Sfintele Paști 1; Sources Chretiennes 92, 1962, p. 460, trad. rom. asist. Ioan I. Ică jr., în „Mitropolia Ardealului”, n. 2/1988, p. 55.

9. Avva Evagrie din Pont, Către frații din chinovii 40; trad. rom. ibidem.

10. Sfântul Maxim Mărturisitorul, Două sute de capete despre cunoștința lui Dumnezeu și economia întrupării I, 66; PG 90, 1108; trad. rom. pr. D. Stăniloae în Filocalia românească II, S.biu, 1947, p. 143.

Experiențe, realizări, împliniri

Încă din primele cuvinte ale Sfintei Scripturi aflăm că toate lucrurile din lumea aceasta au un început și toate primesc un nume. Arătăm în cele ce urmează cum s-a înființat și format noua Parohie Ortodoxă Calea Poplăcii II din Sibiu, cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe” purtătorul de biruință. Această parohie a luat ființă din dorința credincioșilor de a avea o biserică în cartierul lor — zona Ștrand — str. Dimitrie Cantemir.

Vrednicul de pomenire Mitropolit Dr. Antonie Plămădeală, ascultându-le cererea, a aprobat înființarea unei noi parohii și a numit, prin concurs, ca preot paroh pe subsemnatul.

Încă din anul 1994 în planul de sistematizare a terenului pentru cartierul nou construit figura și un loc pentru biserică. Așa s-a știut încă de la început că preotul care va veni, va trebui să construiască, împreună cu credincioșii, o biserică pe acel teren. Din păcate, prin Hotărâre de Consiliu acestui teren i s-a schimbat destinația.

Instalarea noului preot a avut loc în data de 26 mai 2005 pe Calea Poplăcii, la Biserica cu hramul „Sf. Ioan Botezătorul”, de către protopopul Sibiului, P.C. părinte Gheorghe Șebu.

A urmat o perioadă binecuvântată de Dumnezeu cu intense trăiri duhovnicești dar și cu experiența slujirii în sobor. Concomitent încep demersurile și se depun cereri către Primăria Sibiu în vederea atribuirii unui alt teren pentru construcția bisericii.

O rază de lumină se arată atunci când în urma cererii depuse în iunie 2005, Serviciul de urbanism din cadrul Primăriei Sibiu răspunde oficial că: „cererea dumneavoastră va fi luată în considerare și după întocmirea unui nou Plan Urbanistic de Detaliu în ședința de Consiliu Local se va putea lua o decizie în acest sens”.

Cu toate că au trecut câteva luni de când am început să slujesc la biserica de pe Calea Poplăcii, puțini credincioși din noua parohie ajungeau să participe la sfintele slujbe săvârșite aici. A devenit astfel o necesitate găsirea unui spațiu pentru amenajarea unei capele chiar în mijlocul parohiei. Acest deziderat nu s-a materializat imediat.

Dar cum minuni s-au petrecut și se petrec mereu în jurul nostru, Dumnezeu, în marea Sa bunătate, a înfăptuit o astfel de minune și la Parohia Calea Poplăcii II.

În mai puțin de o lună s-a găsit spațiul necesar pentru amenajarea capelei prin bunăvoința unei familii de credincioși, care a cedat în mod gratuit parterul casei nou construite de pe str. Cornel Irmie nr. 2, iar în scurt timp cu sprijinul credincioșilor acest spațiu s-a umplut cu icoane, un mic altar, devenind o mică, dar frumoasă capelă.

Sâmbătă, 19 noiembrie 2005 credincioșii noii parohii împreună cu preotul paroh au avut bucuria de a-l avea în mijlocul lor, la mai puțin de o săptămână de la înscăunarea sa, pe înalt Prea Sfințitul Mitropolit al Ardealului și Arhiepiscop al Sibiului Prof. Dr. Laurențiu Streza. După sfințirea capelei a avut loc slujba Vecerniei, încheiată cu un cuvânt de învățătură al înalt Prea Sfinției Sale despre însemnătatea săvârșirii Sfintei Liturghii, a Utreniei și a

Vecerniei, insistând în mod deosebit asupra legăturii care trebuie să existe între sufletele credincioșilor ce intră în sfânta biserică, preotul paroh și Bunul Dumnezeu.

De la o duminică la alta, numărul credincioșilor este din ce în ce mai mare, dornici de a asculta cuvântul lui Dumnezeu, iar capela este tot mai frumoasă, mai împodobită cu icoane, veșminte și obiecte liturgice.

Începutul de an 2006 a adus vestea cea bună, mult așteptată. Consiliul Local Sibiu a aprobat concesionarea unui teren pentru construirea bisericii parohiale, motiv pentru care aducem mulțumiri domnului Klaus Johannis, primarul Sibiului, precum și tuturor celor care s-au implicat și ne-au sprijinit în acest sens.

Tot ceea ce s-a realizat până în prezent se datorează darului bunului Dumnezeu. Îi mulțumim și Îi rugăm să ne ajute și în continuare și să ne binecuvinteze. Să-i ajute și pe alți preoți și alte parohii nou înființate spre a-și vedea visurile împlinite.

Preot GHEORGHE SABĂU

0 0 0
1 1 1

Spre Sfântul Altar

Mai trece-mă pragul bisericii, mamă,
Cuprinde-mă-n brațe și du-mă în rai,
În preajma Cuvântului Vieții mă cheamă,
În zorii veciei străbunului grai.

Spre sfântul altar îmi înalță privirea,
Spre crucea jertfirii cerescului Miel,
Spre El îmi înalță de-a pururi trăirea
Și-n ceruri, ai mei pași îndreaptă-i spre El!

Mai du-mă prin noaptea de-afară de mână,
Ca-n anii prunciei, spre-altarul cel sfânt,
Lumina-nvierii în duh să-mi rămână
Și-n ea să-L revăd pe eternul Cuvânt.

Mai du-mă în preajma icoanelor sfinte
Și-arată-mi pe crucea eternei iubiri,
Cuvântul ce moare străpuns de cuvinte,
Spre-a noastră-nviere în duh și-n rostiri.

Tăcută pe stradă, prin noaptea de Paște,
Mai du-mă din iarnă spre noi primăveri,
Să simt cum viața din mine renaște
În taina prea sfintei, eterne-nvieri.

Preot COSTICĂ MOROIANU

Iată vremea potrivită, iată vremea mântuirii...

După tradiția veche deja de câțiva ani, joi 9 martie, în ziua în care Biserica Ortodoxă prăznuiește pe Sfinții 40 de Mucenici ce au pătimit în Lacul Sevastiei, în mijlocul credincioșilor din parohia Poplaca, prot. Sibiu, a poposit Prea Sfințitul Dr. Visarion Rășinăreanu, episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului. Prea Sfinția Sa i-a obișnuit pe credincioși ca în prima săptămână a Postului Păresimilor, atunci când la biserica cu hramul „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul”, se săvârșesc sfintele slujbe la fel ca și la mănăstire, ierarhul de la centrul eparhial din Sibiu să vină și să se roage împreună cu ei la slujba Pavcerniței Mari și a Canonului Sf. Andrei Criteanul.

La sosire, P.S. Dr. Visarion Rășinăreanu a fost întâmpinat de preoții parohi Tănase-Pavel Tăvală și Gavril Man, de către reprezentanții autorităților locale în frunte cu primarul prof. Cornel Surdu, cadrele didactice ale școlii din localitate împreună cu elevii și un număr impresionant de credincioși care au umplut biserica parohială „până la refuz”, după cum remarcă Prea Sfinția Sa.

După citirea Canonului Sf. Andrei Criteanul în mijlocul bisericii și după săvârșirea slujbei Pavcerniței Mari, P.S. Sa a ținut un bogat cuvânt de învățătură vorbindu-le credincioșilor despre importanța postului în viața creștinilor, această perioadă fiind „vremea potrivită, vremea mântuirii”, îndemnându-i pe credincioșii poplăcenii spre post și rugăciune, căutând să se îndrepte în această perioadă spre scaunul de spovedanie, iar la momentul potrivit „cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste” spre Sf. Potir, pentru a se împărtăși cu Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos, pentru a putea spune cu adevărat că se pot bucura de marele și mântuitorul praznic al Învierii Domnului.

Prea Sfinția Sa a vorbit despre bogăția programului liturgic al acestei perioade din Mărginimea Sibiului în general și din Poplaca în special, precum și despre importanța Canonului Sf. Andrei Criteanul, importanță evidentă la Poplaca, având în vedere că înainte de trecerea la cele veșnice, în caz de boală sau de bătrânețe, preoții sunt chemați să citească acest canon de rugăciune și de penitență în întregime la casele credincioșilor. P.S. Visarion a vorbit și despre pătimitura Sfinților 40 de Mucenici din Lacul Sevastiei, a căror pomenire s-a făcut în această zi, subliniind importanța jertfei acestora, jertfă pe care fiecare dintre noi sunt chemați să o săvârșim în zilele noastre pe plan duhovnicesc, mai ales având în vedere că în acest an sărbătoarea este chiar la începutul Postului Mare.

În încheiere, P.S. Visarion a transmis și arhierestile binecuvântări ale Î.P.S. Sale Prof. Dr. Laurențiu Streza, noul Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului, și dansul fiind așteptat să poposească în mijlocul credincioșilor poplăcenii, așa după cum chiar înalt Prea Sfinția Sa a declarat în timpul unei vizite pastorale la parohia Poplaca.

La finalul slujbei, preotul paroh Tănase-Pavel Tăvală a mulțumit Prea Sfinției Sale pentru atenția pe care o acordă bisericii parohiale, toate lucrările de până acum desfășurându-se sub atenta supraveghere a Prea Sfinției Sale, subliniind importanța prezenței episcopului în mijlocul credincioșilor precum și necesitatea păstrării acestei tradiții și în viitor.

În acordurile imnului arhieresc, Prea Sfinția Sa a părăsit biserica Parohiei Poplaca, vizitând apoi Muzeul parohial în amenajare, aflat în apropierea bisericii și admirând ultima porțiune a picturii exterioare a bisericii, încheiată în toamna anului 2005.

Bucuria prilejuită de prezența Prea Sfinției Sale Dr. Visarion Rășinăreanu în mijlocul credincioșilor din Poplaca a fost deosebit de mare, iar prezența arhierescă aici le-a oferit acestora îmbărbătarea și tăria de a continua călătoria Sf. Post și de a ajunge să se închine și marelui praznic al Învierii Mântuitorului Iisus Hristos.

PARTICIPANT

Septuaginta 4/I

(Urmare din pag. 1)

cărțile: Iov, Înțelepciunea lui Solomon, Înțelepciunea lui Sirah și Psalmii lui Solomon. Precum vedem, ea și în cazul celorlalte grupe de cărți biblice, publicate în volumele anterioare, tot astfel și în această grupă de cărților didactico-poetice sunt orânduite împreună cărți canonice și necanonice. Se întâmplă astfel deoarece așa se află înșirate aceste cărți în Septuaginta. În traduceri românești ale Bibliiei, care sunt făcute tot după Septuaginta, cărțile necanonice sunt grupate la un loc și așezate la sfârșitul Vechiului Testament.

Colectivul de traducători cuprinde, pe lângă primii trei coordonatori menționați mai sus și pe Florica Bechet, Ioan Costa, Marius David Cruceru, Cristian Gașpar, Eugen Munteanu și Ion Pătrulescu, toți specialiști avizați în limbile clasice.

Într-o „Notă asupra volumului”, Cristian Bădiliță prezintă normele de redactare iar în final ține să evidențieze aportul deosebit pe care și l-au adus, ca și la volumele anterioare, unii specialiști străini (francezi, americani, belgieni), care au fost consultați.

Textul fiecăreia dintre cărțile cuprinse în acest tom beneficiază de un aparat critic foarte solid. Se recurge la echivalente din textul masoretic (ebraic) și la extinse comentarii patristice și ale unor teologi moderni.

Nota de ansamblu este aceea a unei cercetări foarte riguroase.

De pe acum putem aprecia că, în final, vom beneficia de o foarte autoritară traducere românească a Septuagintei.

Pentru cunosătorii edițiilor românești ale Bibliiei suntem datori cu o explicație în ce privește grupul de texte biblice desemnate în acest tom sub genericul „Odele”. Acestea lipsesc din catalogul scrierilor biblice. Este vorba de câteva imne, rugăciuni, cântări înrudite cu psalmii, răsfrânte în alte cărți ale Bibliiei decât Psaltirea. Fiind scrise în versuri și având un caracter didactic au fost adunate toate la un loc și așezate, în acest tom, îndată după cartea Psalmilor.

Dintre cele patrusprezece ode câte apar în volumul pe care-l prezentăm, zece sunt din Vechiul Testament, trei din Noul Testament și una este o creație creștină post-biblică. Iată lista completă a acestor ode:

1. Cântarea lui Moise (Ieșire 15, 1—19).
2. Cântarea lui Moise (Deut. 32, 1—43).
3. Rugăciunea Anei (I Sam. 2, 2—10).
4. Rugăciunea lui Isaia (Isaia 26, 9—20).
5. Rugăciunea lui Iona (Iona 2, 3—10).
6. Rugăciunea lui Avacum (Avac. 3, 2—19).
7. Rugăciunea lui Ezechia (Isaia 33, 10—20).
8. Rugăciunea regelui

Manase (carte de sine stătătoare în Bibliile românești, scrisă de un iudeu palestinian care s-a pus sub autoritatea regelui Manase, dus captiv în Babilon). Datează din perioada Macabeilor (sec. II, î.d.Hr.).

9. Rugăciunea lui Azaria (Dan. 3, 26—45).

10. Cântarea celor trei tineri (Dan. 3, 52—88).

11. Rugăciunea Sf. Maria, Născătoarea de Dumnezeu (Lc. 1, 46—55).

12. Rugăciunea lui Simeon (Lc. 2, 29—32).

13. Rugăciunea lui Zaharia, tatăl Sf. Ioan Botezătorul (Lc. 1, 68—79).

14. Cântarea dimineții (Doxologia Mare), care se cântă la Utrenie.

În finalul tomului I, al

celui de al IV-lea volum, avem o Bibliografie generală, cuprinzând ediții și traduceri ale Bibliiei, lucrări de studii, care privesc Biblia în general, apoi liste bibliografice la fiecare dintre cărțile incluse în acest tom. Ar fi de observat lipsa aproape totală a unei bibliografii românești de specialitate. Dar poate că explicațiile amănunțite care însoțesc fiecare verset din cărțile cuprinse în acest volum suplinesc această lipsă.

Nu putem încheia această succintă prezentare a noului volum din Septuaginta decât într-o notă pozitivă, subliniind rigurozitatea muncii traducătorilor și comentatorilor. Și prezentarea grafică este de înaltă ținută.

Academia Română la 140 de ani de existență

În ziua de 4 aprilie 2006, în cadrul unor festivități deosebite, Academia Română a sărbătorit împlinirea a 140 de ani de existență. Acest fericit moment aniversar a fost onorat cu prezența președintelui României, dl. Traian Băsescu, și a 40 de reprezentanți ai unor Academii de peste hotare, precum și a numeroși invitați din țară. În ziua următoare a avut loc alegerea noului președinte al Academiei (în locul d-lui acad. Eugen Simion, care a condus-o timp de 8 ani, în persoana d-lui acad. Ionel Haiduc, președintele Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române, profesor de Chimie la Universitatea „Babeș-Bolyai”). Această aniversare ne îndeamnă să prezentăm în paginile ziarului nostru o scurtă istorie a Academiei Române, dar și legăturile ei cu Biserica.

La 1/13 aprilie 1866 (deci la 5 ani după întemeierea Astei de la Sibiu), printr-un Decret al Locotenenței domnești de atunci (înstituită la 10/11 februarie 1866, după abdicarea forțată a lui Alexandru Ioan Cuza), se înființa „Societatea Literară Română” cu sediul în București, care avea misiunea să stabilească ortografia limbii române, să elaboreze dicționarul și gramatica acesteia. Noua Societate urma să fie formată pentru început din 21 de membri aleși din toate teritoriile românești de atunci: trei din Moldova, patru din Muntenia, trei din Transilvania, doi din Banat, doi din Maramureș, doi din Bucovina, trei din Basarabia și doi din „Macedonia”. După trei săptămâni, printr-un alt Decret domnesc, au fost numiți primii 14 membri, între care ardelenii Iosif Hodoș, Alexandru Roman, Timotei Cipariu, Gavril Munteanu, George Barițiu, bădănenii Andrei Mocioni și Vincențiu Babeș, basarabeanul Alexandru Hașdeu, bucovinenii Alexandru Hurmuzaki și Ion G. Sbiera, aromânul Ioan Caragiani și alții, toți din afara hotarelor României de atunci. Abia la 2/14 iunie 1867, numărul lor a fost completat cu șapte munteni și moldoveni, între care Vasile Alecsandri, Costache Negruzzi, Vasile Alexandrescu-Urechia, Ion Heliade Rădulescu, August Treboniu Laurian (deși era ardelean, din Fofeldea, jud. Sibiu), Titu Maiorescu, lingvistul Ioan C. Massim și alții.

Prima ședință a noii Societăți a avut loc la 6/18 august 1867, în cadrul căreia Timotei Cipariu a rostit o înălțătoare cuvântare despre importanța limbii în viața poporului român. În zilele următoare s-a ales un comitet de conducere, o comisie pentru alcătuirea unui proiect de ortografie și o comisie de redactare a statutelor. În ședința din 24 august/5 septembrie 1867 și-a schimbat denumirea în „Societate Academică Română”. Tot atunci s-au creat cele trei secțiuni: literară, istorico-archeologică și „științele naturale”. A fost ales primul președinte în persoana lui Ion Heliade Rădulescu, vicepreședinte, Timotei Cipariu, iar secretar, August Treboniu Laurian.

La 29 martie/10 aprilie 1879, printr-un Decret semnat de domnitorul Carol I, Societatea Academică Română „se declară institut național, cu denumirea Academia Română”, care avea „ca scop cultura limbii și istoriei naționale, a literelor, a științelor și frumoaselor arte”.

Din 1866 și până în 1948, în supremul for cultural al românilor de pretutindeni au fost aleși cei mai străluciți repre-

zentanți ai culturii, științei și artei românești, ca membri activi (titulari), corespondenți și onorari, la care se adaugă reputați savanți de peste hotare, aleși ca membri onorari. Câtă vreme câteva nume în ordinea alegerii lor: Mihail Kogălniceanu, Alexandru Papiu Ilarian, Ion Ghica, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Petru Poni, Victor Babeș, Grigore Tocilescu, Iosif Vulcan, Spiru Haret, Anghel Saligny, Alexandru Philippide, Ioan Bogdan, Dimitrie Onciul, Grigore Antipa, Nicolae Iorga, Ion Simionescu, Barbu Delavrancea, Gheorghe Țițeica, Vasile Pârvan, Sextil Pușcariu, Ioan Lupaș, Simion Mehedinți, Ion Nistor, George Coșbuc, Alexandru Lapedatu, Ovid Densusianu, Octavian Goga, Emil Racoviță, Dimitrie Gusti, George Vâlsan, Constantin Rădulescu-Motru, George Enescu, Radu Rosetti, Mihail Sadoveanu, Nicolae Titulescu, Petre P. Negulescu, Lucian Blaga, Liviu Brebanu, Nichifor Crainic, Gheorghe Brătianu și alții.

Dar la 9 iunie 1948, prestigioasa instituție a devenit „Academia Republicii Populare Române”. Aproximativ o sută dintre foștii membri titulari, corespondenți și onorari au fost înlăturați din Academie, iar în locul lor au fost aleși alții,

mai ales din domeniul științei, dar și unii care nu-și justificau cu nimic numirea.

În pofida atâtor dificultăți, totuși Academia a avut între membrii ei oameni de certă valoare științifică, chiar și în acea perioadă tristă din istoria țării noastre. Alegeri noi s-au făcut doar în câțiva ani (1952, 1955, 1963, 1965 și 1974).

La 5 ianuarie 1990 s-a revenit la denumirea veche de „Academia Română” și a redevenit autonomă în toate acțiunile sale. La 22 ianuarie 1990 s-a făcut titularizarea unor membri corespondenți aleși cu ani în urmă. În noul ei Statut, adoptat la 2 februarie 1990, se preciza că „Academia Română, cel mai înalt for științific și cultural al țării, reunește personalitățile de o deosebită valoare ale științei, tehnicii, învățământului, culturii și artei românești”. Din 1990 încoace au fost aleși în înaltul for cultural numeroși oameni de știință și de cultură din țară și de peste hotare, încât astăzi Academia Română are peste 80 de membri titulari, 80 de membri corespondenți și circa 130 de membri onorari (30 din țară și o sută de peste hotare, între care și români de dincolo de Prut sau stabiliți în S.U.A., Canada, Italia, Franța, Germania). Academia Română are astăzi 14 secții științifice și trei filiale (Iași, Cluj-Napoca și Timișoara), cu peste 50 de Institute și Centre de cercetare în subordinea sa (Biblioteca Academiei, Editura Academiei, Fundația „Elias”, stațiuni experimentale, case memoriale etc.).

La acest moment aniversar este necesară și o scurtă prezentare a slujitorilor Bisericii — ierarhi, profesori de teologie, preoți — care au fost aleși ca membri titulari, corespondenți și onorari ai Academiei Române. Iată numele membrilor titulari, cu indicarea anului alegerii lor: canonicul Timotei Cipariu de la Blaj (1866), episcopul istoric Melchisedec Ștefănescu al Dunării de Jos (Ismail), apoi al Romanului (1870), preotul sucevean Simion Florea Marian, folclorist și etnograf (1881), canonicul Ioan Micu Moldovan de la Blaj, istoric și filolog (1894, corespondent din 1871), profesorul Constantin Erbiceanu de la Facultatea de Teologie din București (1899), episcopul Nicolae Popea al Caransebeșului (1899, onorar din 1877), canonicul și istoricul Augustin Bunea de la Blaj, (1909), arhimandritul și istoricul Vasile Mangra de la Oradea, viitor mitropolit al Ardealului (1909), protopopul Ioan Lupaș din Săliște (1916), istoric, mai târziu profesor la Universitatea din Cluj, preotul istoric Niculae M. Popescu, profesor la Facultatea de Teologie din București (1923), profesorul Silviu Dragomir de la Universitatea din Cluj, fost profesor la Institutul teologic-pedagogic din Sibiu (1928, corespondent din 1916), Nichifor Crainic, scriitor, ziarist și om politic, profesor la Facultățile de Teologie din Chișinău și București (1940), episcopul Nicolae Colan al Clujului (1942, onorar din 1938), preotul scriitor Gala Galaction, profesor la Facultățile de Teologie din Chișinău și București (1947), preotul Ion Agârbiceanu din Cluj, scriitor și ziarist (1955, corespondent din 1918), iar după zeci de ani preotul

(Continuare în pag. a 6-a)

Pr. Prof. Dr. MIRCEA PĂCURARIU

Prăznuind Învieria Domnului cu Părinții Bisericii

Praznicul Învierii Domnului reprezintă fără îndoială, momentul celei mai depline bucurii pe care creștinul este chemat să o experimenteze în cuprinsul întregului an liturgic bisericesc. Învieria Domnului constituie nu doar un moment trecut, pe care-l sărbătorim „prin amintire”, ci și un „astăzi” cât se poate de real. Consecința unei astfel de abordări întâlnite în teologia patristică își propune să ne problematizeze, să ne mobilizeze, sugerându-ne oarecum, că ori-când am trăi și în orice loc ne-am afla „în Biserica slavei stând” suntem contemporani cu evenimentul Învierii Domnului. În acest sens, Sf. Ioan Gură de Aur spune: „Astăzi oamenii s-au amestecat cu îngerii, iar cei îmbrăcați cu trup înalță împreună cu cei fără de trupuri cântări de laudă... Astăzi, liberând firea omenească de tirania diavolului, a întors-o la noblețea de mai înainte”.

O autentică înțelegere a semnificației Învierii Domnului ne determină să ne raportăm la Părinții Bisericii, la cei care nu doar scriind, ci și trăind în mod autentic slava Învierii Domnului, ne-au theologisit despre ea. Într-o lume ca cea de astăzi, în care fiecare poate spune ce vrea, când li-

bertatea cuvântului e garantată de principiile unei societăți democratice, Biserica Ortodoxă continuă o reîntoarcere creatoare spre trecut, o readucere în atenția contemporaneității a acelor pilde de viață creștină care au dus în cele din urmă la diferențierea anumitor criterii autentice de raportare la viața liturgică a Bisericii, la adevărurile mântuitoare ale credinței, la trăirea marilor praznice ale creștinătății.

Centralitatea Învierii Domnului este fundamentală în actul de credință, și aceasta deoarece „dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința noastră” (I Cor. 15, 17). Tocmai pentru a spulbera orice urmă de îndoială cu privire la Învieria Sa, Mântuitorul îi arată lui Toma mâinile și coasta Sa (In. 20, 27). Cu toții s-au convins în cele din urmă, că Domnul înviase și știm aceasta din relatările arătării Mântuitorului la Marea Tiberiadei, unde „nici unul din ucenici nu îndrăznește să-L întrebe: Cine ești Tu? știind că este Domnul” (In. 21, 12).

Perioada Postului Mare pe care tocmai

am încheiat-o a putut constitui pentru fiecare dintre noi un fericit prilej de împerechiare a oricăror neliniști sufletești sau incertitudini. Am putut gusta cu toții din acea „tristețe luminoasă” a sfințelor slujbe despre care vorbește pr. Schmemmann, îmbinând austeritatea zilelor de post cu așteptarea slăvitei Învierii. Am putut descoperi ceea ce atât de minunat spune pr. Sofronie de la Essex, că a postii în vremea Postului Mare înseamnă a prăznuir Învieria în așteptare. Timpul firesc parcă s-a oprit și am intrat în universul timpului liturgic, am fost alături de Domnul pe străzile din cetatea Ierusalimului când și-a purtat crucea, martori la cutremurul ce a urmat Răstignirii, I-am mângâiat Maica și ucenicul cel iubit, prin atașamentul sufletesc față de ei. Le-am urmat și noi în chip tainic pe femeile mirnosite venite să ungă cu miresme Trupul Domnului și am fost și noi împreună cu ele când au descoperit piatra răsturnată de pe ușa mormântului.

Învieria Domnului a schimbat cu adevărat sensul timpului, direcția acestuia nu mai e moartea, ci Învieria tuturor, totul e învăluit de o tensiune eshatologică ce se îndreaptă spre învierea finală. Învieria Domnului constituie cu adevărat centrul întregului cult ortodox, toate slujbele săptămânii se focalizează spre ziua Duminicii, ziua săptămânală de prăznuire a Învierii Domnului. Totul se umple de lumină, pentru că așa cum spune Sf. Ioan Gură de Aur „Domnul a schimbat numirea morții, că nu se mai numește moartea moarte, ci adormire și somn”. De aceea, în Biserica Ortodoxă, conform unei decizii din sec. al IX-lea, Hristos pe cruce nu trebuie niciodată reprezentat cu ochii închiși, ci numai deschiși. Acesta e semnul iconografic al victoriei Sale asupra morții, precum și al faptului că trupul Lui e plin de Duh, ceea ce îl sustrage stricăciunii morții.

Pentru Sf. Clement Romanul, însăși alternanța zilei cu noaptea constituia o paradigmă a învierii: „Ziua și noaptea ne arată învierea; noaptea adoarme, ziua învie; ziua pleacă, noaptea vine” (Ep. către Cor. XXIV, 3). Sf. Ignatie Teoforul este unul dintre cei

care imediat după Sfinții Apostoli s-au luptat să dovedească învierea reală cu trupul a Domnului: „După înviere a mâncat cu ei și a băut cu ei, ca unul în trup, deși duhovnicește era unit cu Tatăl” (Ep. către Smir. III, 3).

Deși mărturiile Sfinților Apostoli despre Domnul cel înviat erau încă vii în conștiința contemporanilor Sf. Policarp al Smirnei, totuși erau și atunci oameni care se îndoiau de Învieria Domnului. De aceea Sf. Policarp s-a văzut nevoit să afirme: „Cel care spune că nu-i nici înviere, nici judecată, acela este primul născut al lui satana” (Ep. către Filip. VII, 2).

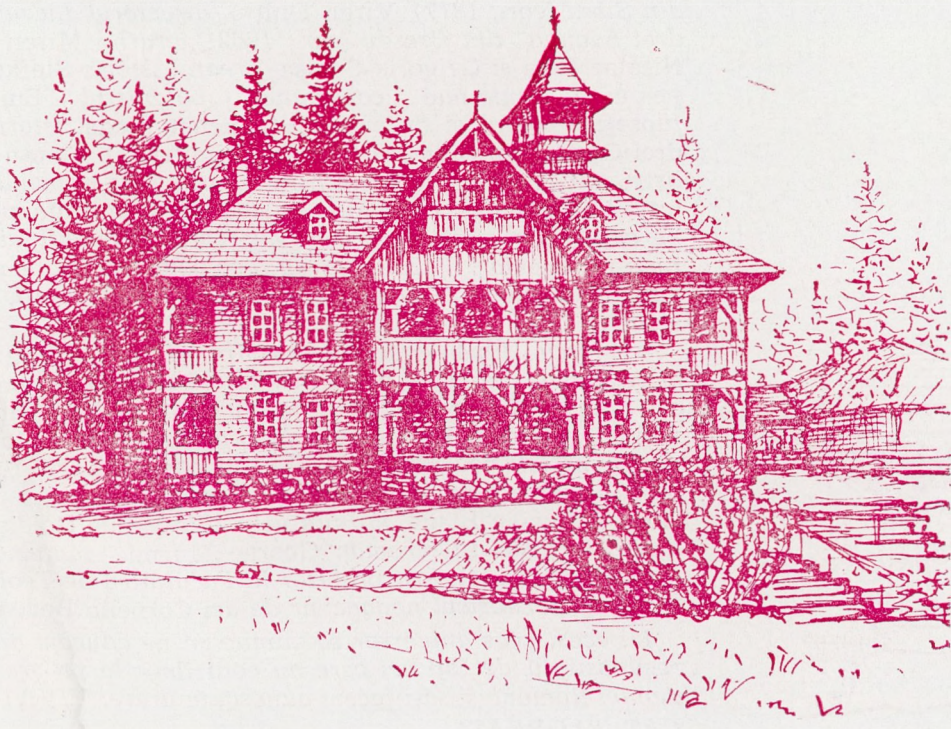
Cel care în sec. XVIII a sistematizat oarecum întreaga învățătură dogmatică a Bisericii, Sf. Ioan Damaschin, se întreba referitor la înviere: „Dacă nu este înviere, în ce ne deosebim de cele iraționale? Dacă nu este înviere, să ferim fiarele câmpului, care au o viață lipsită de necaz. Dacă nu este înviere, nu există nici Dumnezeu, nici profeție, ci toate sunt conduse și purtate în chip automat... Pe Lazăr l-a înviat Domnul pentru a dovedi dumnezeirea Lui și pentru a ne încredința de învierea Lui și de a noastră... Domnul s-a făcut pârgă învierii desăvârșite” (Dogmatica, XXII).

De o deosebită interpretare s-a bucurat în rândul Părinților și Scriitorilor bisericești „semnul lui Iona proorocul”, respectiv asocierea celor trei zile petrecute de acesta în pântecul chitului, cu cele trei zile petrecute de Domnul în mormânt. Atunci când fariseii, saducheii și cărturarii i-au cerut semn Mântuitorului, Acesta le-a spus că doar „semnul lui Iona proorocul li se va da” (Mt. XII, 39; Mt. XVI, 4).

În al său „Comentariu la cartea profetului Iona”, Fericitul Ieronim ne dă mărturie despre faptul că exegeții de până la el au înțeles în unanimitate cele trei zile și trei nopți petrecute de Iona în pântecul chitului, ca pe o prefigurare a Învierii Domnului. Fericitul Ieronim chiar afirmă că întreaga lume a devenit de fapt o cetate a Ninivei, care-și așteaptă pocăința.

Într-o stihiră a Învierii, de la glasul VII se spune: „Ce vom da în schimb Domnului, pentru toate câte ne-a dat nouă?... (Continuare în pag. a 7-a)

Drd. ȘTEFAN TOMA

Atât în balanța epocii, cât și în cea a posterității, dosarul vieții și operei lui Goga atâră greu. În ciuda unor efemere momente de apoteoză, consumate pe fondul unor dureroase decepții și sfâșieri de conștiință, Goga a avut parte de înfrângeri și refuzuri violente. Când se va reconstitui în întregime acest dosar, abia atunci se va înțelege de câți factori — nu o dată hotărâtori — depinde configurarea unui destin, cu toate fluctuațiile lui inerente, cu lumini și umbre. Numai așa se va pricepe că „dosarul” Goga este o construcție nu numai a lui, ci și a altor instanțe (sociale și umane), a căror judecată n-a fost niciodată unanimă. Determinanți au fost — și continuă să fie — doi factori: cel literar și cel politic. În receptarea contemporanilor și a urmașilor, destinul său este un continuu balans între admirație și contestare, cu câteva accente în plus, când pe de-o parte (exaltare), când de alta (ostracizare). El însuși și-a tălmăcit zodiacul: „Cum trece vremea nendurată și pururi cumpăna și-o saltă... / M-a dăruit cu-o mână soarta, dar m-a furat cu cealaltă...”. De fiecare dată, miza — estetică sau politică — și-a spus cuvântul, impunând în conștiința noastră imaginea unui Ianus cu două fețe, cum el însuși s-a definit. Destinul operei — ca și al omului — și receptarea ei ilustrează același balans, mereu în căutare de echilibru, mereu sub regimul lui dar. De aici „cazul” Goga — sinuos și irezolvabil.

Atâtor întrebări și nedumeriri ce s-au strâns în jurul lui, de la o generație la alta, pentru a-l proslăvi sau a-l incrimina cu argumente și probe decise de perspectiva judecării scriitorului și omului politic, nu li se va găsi o cumpănă dreaptă, câtă vreme despre om nu s-a spus întregul adevăr, iar opera sa continuă să fie redusă la poezia socială (cu ample rezonanțe la început de veac), pe când proza publicistică, de o rară forță a expresiei și percutanță a ideii, cu rădăcini adânc implantate în epocă, dar și cu bătaie de aripi de o acută actualitate, încă întârzie să fie cercetată fără prejudecăți.

Ar fi o naivitate să credem că tot ce a scris gazetarul Goga rezistă timpului. Au fost și împrejurări când nervul polemic s-a revărsat impetuos, cu neascunsă patimă, cu a-cele omenestii-preaomenestii și trecătoare mâinii. Dacă le privim acum cu o anume înduioșare, trezită de cenușa unor vântori de o clipă, astfel de pagini, nu puține la număr, sunt încă de mare interes pentru cercetătorul dator să descifreze mecanismul lăuntric al omului. Dincolo de ele — de neignorată când e vorba de deslușirea unei structuri atât de complicate — se află marea operă a gazetarului, încă rezistentă și vie, din ale cărei câmpuri de tensiune și încrâncenare se încheagă o personalitate cu fațete multiple, cu o zestre cerebrală și afectivă mult mai bogată și mai viguroasă decât cea prezentă în poezia elenurilor juvenile, cu o panoplie stilistică mai variată tonal decât discursul liric. Cine dorește să învețe ce înseamnă compoziție, strategie și retorică într-un articol publicistic, cine vrea să deprindă arta polemicii de idei, regia și logica unei campanii de presă, să-l citească pe Goga.

Gazetăria n-a fost pentru Goga o ocupație de circumstanță sau secundară, ci o pasiune constantă, chiar devorantă, căreia i s-a dăruit cu o devoțiune de mari incandescențe. A

* La 125 de ani de la nașterea poetului.

Cazul Goga*

inceput să o practice o dată cu foiletoanele publicate în *Tribuna* sibiană din 1898 și, mai vărtos decât poeziei, cu seve din ce în ce mai istovite, i-a rămas credincios — cu scurte intermitențe — până spre sfârșitul vieții, încât în spațiul atât de întins și tensionat al publicisticii sunt concentrate ideile, convingerile, ezitățile, erorile și excesele lui Octavian Goga. Din momentul ce i-a descoperit *otrava*, încă de la vârsta „începuturilor” stângace, când era tentat de articolul literaturizant într-o sintaxă înverdat provincială, a rămas vreme de patru decenii sub puternica ei vrajă. Sutele de pagini sunt mărturia patetică a unei vieți ce s-a cheltuit frenetic, furtunos, fără preget, o viață trăită, cum va spune Nicolae Iorga, „cu o putere extraordinară”, până la a se arde pe sine „prin flacăra nestin-

să ce ardea în el”. Cât de tumultuos și răvășit a fost omul Goga, cât de luminos și involburat i-a fost sufletul înobilat de idealuri ori halucinat de „culmea” niciodată atinsă pe măsura năzuințelor lui, mereu ațâțat de iluzii și vânzolit de dezamăgiri, cuprins de fervori sau, cu aceeași forță, de resentimente, se poate constata nu în poezia cu o gamă mai redusă, ci în publicistică, unde ființa sa de

„chinuit intelectual” s-a scurs la temperaturi mai puțin obișnuite, topită și încorporată în *text*. Ca un seismograf extrem de sensibil, gazetarul a înregistrat și analizat, prin prisma unei subiectivități accentuate, convulsiile sociale și politice din spații și epoci atât de distincte, cum sunt cele de dinainte și după Unire, când Goga n-a fost doar simplu martor și observator, ci și un agent implicat în desfășurarea evenimentelor, cu un rol însemnat în pregătirea unei stări de spirit adecvate. Gazetăria sa reprezintă un fel de „jurnal” al zbuciumării scriitorului și omului politic, aflat în acțiune ori în opoziție, impresionantă prin orizont ideatic și problematic, prin forță discursivă și persuasiune speculativă, printr-o scriitură tot mai rafinată și intelectualizată — atribute ale unei incontestabile modernități. *Ruralul* Goga din poezia prea tiranic fixată în tipare tematice și retorice ostentativ conservatoare se afirmă în conștiința contemporanilor ca un intelectual de rasă, marcat profund de civilizația apuseană, frământat de întrebările și dilemele vieții moderne. Mai ales sub acest

(Continuare în pag. a 7-a)

ILIE GUȚAN

Înviere

Și era ceasul doispnezeze
— A treia zi-ngropat
Mesia —
Când s-a pornit deodată
cutremur

Să miște lumii temelia.
Și s-a aprins atuncia bolta,
Ardeau pe ceruri limbi de foc
Și răzvrătitu-s-a pământul
Din pacea stării lui pe loc.

Și multe ziduri se zdrobiră,
Și multe capiști se sfărmară,
Deasupra muntelui Golgota
Se-nvăluise luna-n pară.

Și s-au deschis fără de veste
Mormintele din țintir'm,
Și morți pornitu-s-au pe
drumul

Aprinsului Ierusalim.

Budapesta, 1903

Tot întunerecul căzut-a'
— Orbiți de-a cerului văpăi
Și-au așternut țărâni fața
Neputincioșii farisei.

Și vameși hulitori de lege
Căzut-au în genunchi pe uliți,
Cutremuratu-s-au asemeni
Ostașii purtători de sulii.

Iar de pe temnițele toate
Zdrobit căzu atunci zăvorul,
Când din mormântul lui
de lespezi

A înviat Mântuitorul!

Creștini de legea românească
Rugați-vă la Dumnezeu,
Lui, zdrobitorului de temniți,
Mântuitorului de rău!

NIC. OTAVĂ

NOTĂ: În 1903, Elie Dăianu — care în 1897, când era la „Tribuna”, fusese părtaş la debutul poetului — îl roagă pe Octavian Goga, student la Budapesta, să-i trimită, pentru săptămânalul clujean „Răvașul”, „din darurile poeziei unul cât de mic, pentru numărul de „Paști”, „ceva personal, sentimental”. Goga îi trimite poezia de față, publicată în nr. 3 din 18 aprilie 1903 și semnată cu pseudonim, ne-reprodusă în nici un volum al autorului până la *În împărăția firii* (Poezii), ediție realizată de subsemnatul și apărută, în 2001, la Editura „Coresi”, București (Ilie Guțan).

(Urmare din pag. a 5-a)

profesor Dumitru Stăniloae de la București, fost și la Sibiu (1991/1992). Așadar, 16 membri titulari, dintre care 12 ortodocși și 4 uniți.

Ca membri corespondenți au fost aleși 14 teologi (12 ortodocși și 2 uniți). Primul membru corespondent a fost preotul Sava Popovici Barcianu din Râșinari, autor de manuale didactice (1869), urmat de canonicul Gavril Pop din Lugoj, autor de lucrări istorice (1871), preoții profesori Zaharia Boiu și Ioan Popescu de la Institutul teologic-pedagogic din Sibiu (1877), autori de manuale școlare și lucrări pedagogice, ieromonahul-profesor Iosif Goldiș din Arad (1882), mai târziu episcop la Arad, preotul bucovinean Dimitrie Dan, istoric și folclorist (1904), protopopul Gheorghe Popovici din Lugoj, istoric (1909), profesorul și istoricul Nicolae Dobrescu de la Facultatea de Teologie din București (1911), teologul și pedagogul Onisifor Ghibu, viitor profesor la Universitatea din Cluj, preotul unit Zenovie Păclișanu de la Blaj, preotul Ștefan Meteș, istoric și viitor director al Arhivelor Statului din Cluj, profesorul și teologul basarabean Iustin Frățiman, toți aleși în 1919, profesorul - istoric și teolog - Romulus Cândea de la Universitatea din Cernăuți, mai târziu la Universitatea din Cluj, Sibiu, în tinerețe fost profesor la Institutul Teologic din Sibiu (1929) și preotul profesor Mircea Păcurariu de la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu (1997).

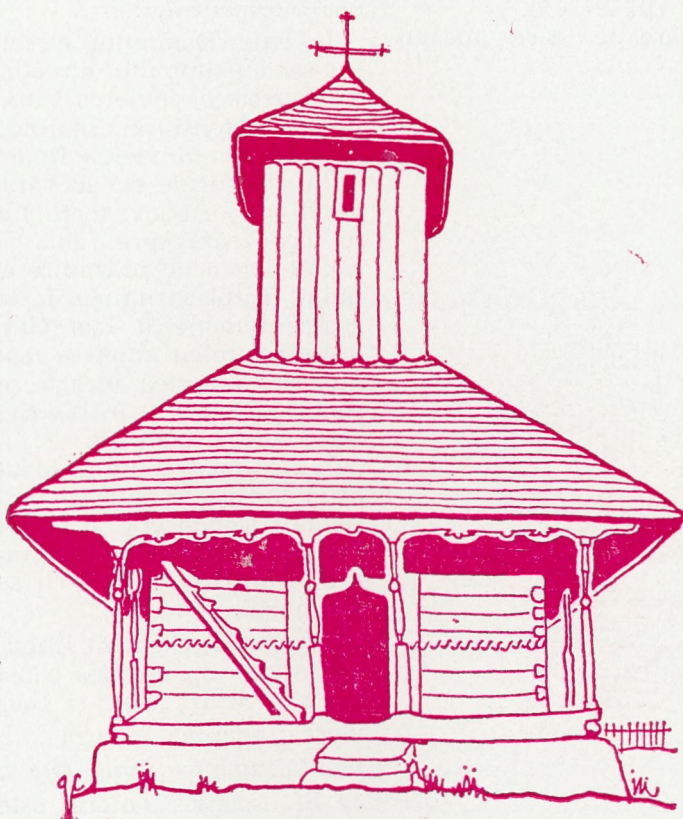
În supremul for cultural-științific al țării au fost aleși ca membri onorari mai mulți slujitori ai Bisericii, de regulă ierarhi. Șirul lor începe cu episcopul Dionisie Romano al Buzăului, originar din Săliștea Sibiului (1868), el fiind urmat de mitropolitul Andrei Șaguna, ales în 1871. În anii următori au mai fost aleși: preotul-profesor unit Grigorie Silași din Cluj, filolog și folclorist (1877), mitropoliții Iosif Naniescu de la Iași (1888) și Victor Mihali de la Blaj (1894), mitropoliții primați Iosif Gheorghian (1901) și Athanasie Mironescu (1909), preotul Eusebiu Popovici, profesor de Istorie bisericească la Facultatea de Teologie din Cernăuți (1903), arhimandritul-vicar Ilarion Pușcariu de la Sibiu (1916), mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei (1918), episcopul Nicodim Munteanu de la Huși, viitor mitropolit, apoi patriarh (1918), episcopul Miron Cristea al Caransebeșului, viitorul mitropolit primat, apoi patriarh, istoricul Iacov Antonovici, arhieru, apoi episcop la Galați și Huși, mitropolitul Vladimir Repta al Bucovinei, vicarul Vasile Suciu de la Blaj, viitor mitropolit unit, istoricul Friedrich Teutsch episcopul Bisericii evanghelice-luterane din Sibiu, toți aleși în iunie 1919, mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului (1920), episcopul Roman Ciorogariu al Oradiei (1921), memorandistul Dimitrie Comșa, fost profesor la Institutul teologic-pedagogic din Sibiu (1926), preotul și istoricul de artă evanghelic-luteran Viktor Roth din Sibiu (1926), episcopii Nicolae Ivan al Clujului și Grigorie Comșa al Aradului (1934), preotul profesor Vasile Gheorghiu de la Facultatea de Teologie din Cernăuți, teolog neotestamentar de mare reputație (1938), episcopul unit Iuliu Hossu de la Cluj (1945) și preotul istoric Gheorghe

Academia Română la 140 de ani

Ciuhandu din Arad (1947).

Noi membri onorari din rândul clerului au fost aleși abia după înlăturarea regimului totalitar-ateu: mitropoliții Nestor Vornicescu al Olteniei, Antonie Plămădeală al Ardealului, Nicolae Corneanu al Banatului și Alexandru Todea de la Blaj, episcopul Emilian Birdaș, fost la Alba Iulia, Mose David Rosen, șeful cultului mozaic din România, toți în 1992, Ion Barnea, doctor în teologie, de la Atena, specialist în arheologie creștină (1999), patriarhul Teoctist Arăpașu (1999), arhiepiscopul-mitropolit Ioan Robu al Bisericii romano-catolice din România (2001) și preotul profesor Dumitru Popescu de la Facultatea de Teologie din București (2001). Așadar, au fost aleși 35 de membri onorari, dintre care 26 ortodocși, 5 uniți, 2 evanghelici-luterani, un romano-catolic și un mozaic.

Mai trebuie să notăm însă și 8 teologi străini care au fost aleși membri de onoare ai Academiei Române: Lajos Haynal, botanist, om politic, episcop de Alba Iulia, apoi cardinal la Solnoc (1883), canonicul și istoricul polonez Anton Petruszewicz (1890), abatele Metodiu Zavoral din Praga, mai târziu episcop, un mare filoromân (1919), călugărul belgian Hippolyte Delehaye, specialist în probleme de aghiografie, călugă-

rul francez asumpționist Vitalien Laurent, un apreciat bizantinolog, fost director al Institutului francez de studii bizantine din București (1940). În ultimii ani au fost aleși ca membri onorari: Alexandru Șafran, rabin șef și profesor în Geneva, în tinerețe șef rabin în România (1997), papa Ioan Paul al II-lea (2001) și patriarhul ecumenic Bartolomeu I al Constantinopolului (2004). Deci 6 teologi romano-catolici, unul ortodox și unul mozaic.

În încheierea acestor pagini considerăm că este absolut necesar să notăm aici și numele celor 16 profesori ai Institutului teologic-pedagogic din Sibiu (azi Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”) aleși în Academia Română, având în vedere că acum se împlinesc 220 de ani de când episcopul Ghedeon Nichitici a pus bazele acestei prestigioase școli teologice. Membri titulari: Nicolae Popea, Ioan Lupaș, Silviu Dragomir, Nicolae Colan și Dumitru Stăniloae.

Membri corespondenți: Sava Popovici Barcianu, Zaharia Boiu, Ioan Popescu, Onisifor Ghibu, Romulus Cândea și Mircea Păcurariu.

Membri onorari: Ilarion Pușcariu, Nicolae Bălan, Dimitrie Comșa, Gheorghe Dima (fost profesor de Muzică) și Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului. Tot ca membri onorari au fost aleși și mitropoliții Ardealului Andrei Șaguna și Antonie Plămădeală, iar ca membru titular Vasile Mangra (mitropolit la Sibiu între anii 1916—1918).

Nu este lipsit de interes să notăm și numele celor 10 foști studenți ai Institutului sibian, aleși în supremul for cultural al țării: Visarion Roman, primul director al Băncii „Albina” din Sibiu (cor., 1877), Virgil Onițiu, directorul Liceului „Andrei Șaguna” din Brașov (cor., 1902), ierarhii Miron Cristea, Nicolae Ivan și Grigorie Comșa, preotul istoric Ștefan Meteș, pe care i-am mai consemnat, botanistul Emil Pop, filosoful, poetul și dramaturgul Lucian Blaga, istoricul Andrei Oțetea din Sibiu și filosoful Dimitrie D. Comșa din Săliște, toți profesori la Universitatea din Cluj și membri titulari ai Academiei. La aceștia se adaugă și unii din profesorii pe care i-am menționat, care au fost și studenți ai acestui Institut. Așadar, Facultatea de Teologie din Sibiu se poate mândri cu acești 26 academicieni, fie foști profesori, fie foști studenți ai ei.

În sfârșit, după aprecierile noastre cel puțin 40 de membri ai Academiei Române de la începuturi și până azi proveneau din familii de preoți. Pe lângă unii dintre cei menționați mai sus, fiind ei înșiși preoți sau profesori de teologie, mai notăm pe istoricul Dimitrie Onciul, poezii Andrei Bărganu, mulți ani președintele Astrei, George Coșbuc, Octavian Goga și Lucian Blaga, militantul politic Vasile Goldiș, arheologul și clasicistul aromân George Murnu, matematicianul Caius Iacob (tatăl, fost profesor la Facultatea de Teologie din București), istoricul nonagenar de azi Cornelia Bodea și alții.

La acest ceas aniversar se cuvine să ne aducem aminte cu recunoștință de toți cei care au contribuit la progresul Academiei Române și să-i facem cunoscuta urare: VIVAT, CRES-CAT, FLOREAT!

„Veniți de luați lumină!...”

(Urmare din pag. 1)

crarea Sa, participă efectiv și afectiv la să-lășuirea Luminii celei necreate în viața Sa, căci după cuvântul psalmistului David „*lumină sunt poruncile Tale*” (Ps. 118), și „*întru lumina Ta vom vedea lumină*” (Ps. 35,9), Mântuitorul Hristos Cel care „*singur are nemurire și locuiește în lumina cea neapropiată*” (I Tim. 6, 15—16) prin Învierea Sa cea de a treia zi a luminat întreg cosmosul văzut și nevăzut și ne cheamă pe fiecare dintre noi să fim părtași acestei ne-grăite lumini și în același timp să devenim și noi purtători de lumina cunoștinței în viața și petrecerea noastră pe acest pământ. Ca semn văzut al acestei lumini mai presus de fire credincioșii poartă în mâini la Paști, lumânări pe care le aprind din lumina pe care le-o dăruiește Hristos, prin mâna preotului, lumină ce arde necontenit pe sfânta masă înaintea chivotului în care petrece sub chipul euharistic Însuși Domnul.

„*Veniți de luați lumină*” sunt cuvinte de aur și de foc ce au menirea de a ne preschimba pe fiecare creștin și curățându-ne simțirile să devenim și noi răspânditori ai luminii în întunericul acestei lumi.

Sărbătoarea Învierii Domnului sau Sfintele Paști este și trebuie să fie o sărbătoare a luminii, a vieții și a bucuriei.

Lumină, viață, bucurie, iată o întreită chemare a acestei nopți sfinte în care suntem îndemnați să-l mărturisim ca Domn și Mântuitor pe Cel care a biruit moartea revărsând în lume bucuria, lumina și viața cea fără de sfârșit. Învierea Domnului este temelul fericirii noastre, și aici pe pământ dar și dincolo în împărăția cerurilor, pentru că răstignirea pe cruce și moartea asumată de către Mântuitorul Hristos au avut ca temei dragostea fără de margini a Părintelui ceresc față de noi oamenii, căci „*atât de mult a iubit Dumnezeu lumea încât a dat pe Fiul Său cel Unul-Născut, pentru ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică*” (Ioan 3, 13).

Învierea Sa din morți a dat acestei iubiri puterea de a cuprinde sufletele tuturor credincioșilor și de a schimba prin ei fața întregii lumi.

Să ne bucurăm așadar în aceste zile ale

Paștilor cu bucurie mare și cu nădejdea fermă că dacă Hristos a Înviat și noi vom învia, și că „*Acela care a înviat pe Hristos Iisus din morți, va da viață și trupurilor voastre muritoare prin Duhul Său*” (Rom. 8, 11), cum ne învață marele apostol Pavel.

Să căutăm ca lumina pe care am primit-o în noaptea sfântă a Paștilor să o păstrăm nestinsă în candela sufletelor noastre și dospind toată frământătura cu aluatul iubirii de Dumnezeu și al iubirii semenilor să ne prefacem în fapte noi și să-L laudăm în toate zilele noastre pe Acela care „*s-a dat spre moarte pentru păcatele noastre și a înviat pentru mântuirea noastră*” (Rom. 4, 25).

HRISTOS A ÎNVIAT!

(Urmare din pag. a 2-a)

noastră, nu este suprafața, ci adâncul, tăcerea în care Cuvântul poate prinde rădăcini.

Adâncul infinit al lui Dumnezeu cheamă adâncul din noi „*adânc pe adânc cheamă*” (Ps. 41, 7). Dumnezeu-adâncul înțelepciunii și al luminii, ne cheamă să devenim și noi adânc de înțelegere. Chemarea lui Dumnezeu vine dinlăuntru și ne îndeamnă spre înlăuntru, iar noi începem să devenim abia atunci adânc de înțelegere.

Intrarea Domnului în Ierusalim este provocarea, chemarea ce ne vine din partea lui Dumnezeu de a ne redescoperi pe noi înșine în toată complexitatea și profunzimea propriilor noastre ființe, a bogăției celei lăuntrice: „*inimă e mai adâncă decât orice, ea este omul; cine-l va cunoaște*”

Floriile — praznicul tăcerii

(Iez. 17, 9). Deci ieșirea din starea de pluralitate, de inform și nedefinit, și întoarcerea spre propria-ne adâncime „*cel ce se curăță, văzându-se pe sine, vede în sine pe Dumnezeu... intimitatea sa și inima noastră atunci când e găsită, nu e găsită goală, ci în cuprinsurile ei indefinite se reflectă prezența lui Hristos, cine străbate tot mai înlăuntrul inimii se apropie de Dumnezeu tot mai mult*”.

Dinlăuntru, din adâncimea lăuntrică, de acolo ne vorbește și ne cheamă Dumnezeu. Cel singur vorbește singularului din noi. El cheamă adâncul, nu suprafața plurală, schimbătoare și sugestivă. Chemarea lui Dumnezeu e șoptă, „*adiere de vânt lin*” (3 Reg. 19, 21), rostire abia perceptibilă ce răsună în adâncul inimii, și numai cel ce se adună în sine, smulgându-se din vacarmul exterior, este învrednicit să o audă. Numai cel ce aude adierea lăuntrică a Duhului se luminează „*Tu vei lumina ceea ce mă luminează*” (Ps. 17, 28). Glasul Domnului răsună în adânc și dorește să înflorim, să cântăm, să devenim armonii de lumină și cununi de sălcii înflorite.

Floriile sunt chemarea lui Dumnezeu. Șoapta-chemare a Lui nu rodește însă decât în tăcere, și aceasta este făgăduința și mesajul Floriilor. Fie ca zgomotul și zarva cu care mulțimea L-a întâmpnat pe Mântuitorul la intrarea în cetatea Ierusalimului, precum și vacarmul dinlăuntru nostru să se preschimbe în tăcerea înțelegătoare în care fiecare suflet să audă rostirea Cuvântului.

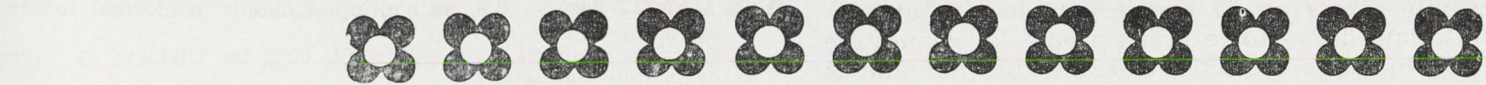
Este tăcerea Floriilor!

Prăznuind Învierea Domnului

(Urmare din pag. a 5-a)

pentru cei ce ședea în întuneric, Soarele dreptății; pe Cruce, Cel fără patimă; în iad, Lumina; în moarte, Viața; Învierea pentru cei căzuți...” Cu adevărat, ce vom da în schimb Domnului noi cei de astăzi? Va fi praznicul Învierii Domnului un prilej de a ne iubi mai mult aproapele, de a ne uita dușmăniile, de a nu fi indiferenți la atâta suferință câtă vedem în jur? Sau ne vom comporta ca și când piatra de pe ușa mormântului Domnului nu s-ar fi prăvălit? „Nu ne este îngăduit să trăim cu indiferență!”, ne atenționează Sf. Ioan Gură de Aur într-unul dintre Cuvintele sale la Înviere. Vremurile pe care le trăim sunt tulburi și poate vor fi și mai tulburi, de aceea mesajul Învierii Domnului trebuie să ne găsească pe toți împăcați, uniți între noi, bucuroși de harul Învierii dăruit nouă.

Să nu ne îndoim de taina milostivirii lui Dumnezeu, Cel care stricând „pecetea morții” ne-a făcut pe toți fii ai Învierii Sale, împreună moștenitori ai slavei Împărăției Sale. Potrivit interpretării Fericitului Ieronim „Iuda L-a jignit pe Domnul mai puțin vânzându-L, decât îndoindu-se de bunătatea Lui; el a pierdut raiul nu atât din pricina nelegiuirii sale, cât din pricina deznădejdii sale”. Să fim așadar încredințați, că pentru fiecare în parte Mântuitorul Hristos a înviat din morți, părtași făcându-ne neînseratei Sale slave. Pentru aceasta și pentru toate cele dăruite nouă, să-I fim recunoscători Domnului Celui Înviat, bine știind îndemnul Sf. Ioan Gură de Aur care spunea, că recunoștința față de cele primite provoacă dărnicia Stăpânului.

A IV-a întâlnire a Comitetului de Planificare pentru organizarea Celei de-a III-a Adunări Ecumenice Europene (AEE 3)

În perioada 30 martie — 2 aprilie s-au desfășurat în Sibiu, la Academia Evanghelică Transilvania, lucrările celei de-a patra întâlniri a Comitetului de Planificare pentru organizarea AEE 3, Sibiu 2007. Dintre participanții de marcă la această întâlnire amintim: Înalt Prea Sfinția Sa Ghenadios de Sassima, reprezentant al Patriarhiei Ecume-

nice pe lângă Conferința Bisericilor Europene (CBE) și membru al prezidiului acestei instituții ecumenice europene, Monseniorul Vincenzo Paglia, Președintele Comisiei pentru Ecumenism și Dialog al Consiliului Conferințelor Episcopilor Europeni (CCEE), Colin Williams, Secretar General al CBE, Monseniorul Aldo Giordano, Secretar General al CCEE.

Pe ordinea de zi a întâlnirii s-au aflat: raportul Comitetului local despre stadiul de pregătire în vederea organizării AEE 3, stabilirea temelor care urmează a fi dezbătute în cadrul Adunării, vizitarea principalelor locuri unde se va desfășura AEE 3, întâlnirea cu liderii Bisericilor locale, alte detalii organizatorice.

După prezentarea raportului de activitate al Comitetului local, de către secretarii acestuia în seara zilei de 30 martie, în data de 31 martie s-au discutat o serie de detalii organizatorice, hotărându-se a se propune spre dezbateri în cadrul AEE 3 următoarele teme: Unitatea, Spiritualitatea, Propovăduirea, Europa, Religiiile, Migrația, Creația, Dreptatea și Pacea. După amiază, participanții au vizitat cele mai importante locuri din Sibiu unde vor avea loc manifestări legate de AEE 3 precum și principalele lăcașuri de cult ale Bisericilor istorice. Seara a avut loc o ședință reunită a Comitetului de Planificare, a Comitetului local, cu participarea liderilor Bisericilor locale, prezent fiind și Dr. Adrian Lemeni, Secretar de Stat pentru Culte, precum și Domnul Florinel-Irinel Frunză, șef Serviciu Asistență și Învățământ în Ministerul Cultelor. S-au discutat chestiuni organizatorice și de dialog ecumenic. Înalt Prea Sfinția Sa Dr. Laurențiu Streza, Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului și Domnul Dr. Christoph Klein, Episcop al Bisericii Evanghelice C.A. din România au asigurat participanții de tot sprijinul în vederea bunei desfășurări a marelui eveni-

ment ecumenic de anul viitor de la Sibiu. Domnul Secretar de Stat Adrian Lemeni a transmis mesajul de sprijin al Guvernului României și a promis că va transmite mai departe factorilor de decizie din Guvern, principalele probleme legate de infrastructura orașului Sibiu, transportul participanților din întreaga Europă spre Sibiu și alte aspecte amintite de participanți.

La 1 aprilie, după o ultimă zi de sesiuni de lucru, seara, participanții au fost invitați la o recepție în onoarea lor, oferită de Înalt Prea Sfinția Sa Dr. Laurențiu Streza în Sala de festivități a Mitropoliei Ardealului, urmată de o agapă frățească. În cuvântarea rostită cu acest prilej, Înalt Prea Sfinția Sa Ghenadios de Sassima a transmis Înalt Prea Sfinției Sale Dr. Laurențiu Streza salutări cordiale din partea Sanctității Sale Bartolomeu, Patriarhul Constantinopolului, apreciind eforturile depuse în vederea pregătirii AEE 3. Aceste eforturi au fost apreciate și de Excelența Sa Colin Williams și de Monseniorul Vincenzo Paglia, în cuvântările rostite.

În cuvântarea finală, Înalt Prea Sfinția Sa Dr. Laurențiu Streza a mulțumit vorbitorilor pentru salutări și aprecieri, rugând pe Înalt Prea Sfinția Sa Ghenadios să mulțumească Sanctității Sale Bartolomeu pentru cordialele salutări. Totodată Înalt Prea Sfinția Sa a asigurat participanții că întreg Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române se bucură că România și Sibiul vor fi locuri de desfășurare a AEE 3. După ce primele două adunări ecumenice europene au fost organizate în orașe preponderent protestante (Basel), și catolice (Graz), a sosit momentul ca Ortodoxia să prezinte Europei tezaurul ei de spiritualitate. Biserica Ortodoxă Română, cu sprijinul celorlalte Biserici, vor încerca să facă din AEE 3 o adevărată sărbătoare a ecumenicității europene.

A consemnat Prep. Dr. DANIEL BUDA

AGENDA PASTORALĂ A Î.P.S. DR. LAURENȚIU STREZA ARHIEPISCOPUL SIBIULUI ȘI MITROPOLITUL ARDEALULUI PE LUNA MARTIE 2006

- Miercuri, 1 — Vineri, 3 martie**
I.P.S. Sa a participat la lucrările Sf. Sinod al B.O.R. și la lucrările Adunării Naționale Bisericești.
- Duminică, 5 martie**
A oficiat Sf. Liturghie și a ținut un cuvânt de învățătură la parohia Valea Cetății I — Brașov (pr. Gârbacea Corneliu).
- Luni, 6 martie**
A săvârșit Taina Sf. Maslu în Catedrala mitropolitană. A avut program de audiențe, iar la ora 18 a participat la slujba Pavcerneței Mari și a Canonului Sf. Andrei Criteanul la Catedrala mitropolitană.
- Marti, 7 martie**
A avut program de audiențe și lucrări de birou, iar seara a participat la slujba Pavcerneței Mari și a Canonului Sf. Andrei Criteanul la Catedrala mitropolitană.
- Joi, 9 martie**
I.P.S. Sa a participat împreună cu pr. prof. dr. Vasile Grăjdian și cu pr. lect. dr. Mircea Ielciu de la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu, la Comisia de Examinare pentru obținerea gradului didactic I, a prof. Elisabeta Isac și a prof. Cristina Munteanu de la Școala nr. 2 Caransebeș.
- Vineri, 10 martie**
A avut program de audiențe. În aceeași zi a săvârșit slujba de sfințire a lucrărilor de construcție și Taina Sf. Maslu la Biserica „Nașterea Domnului” din Sibiu (pr. Ioan Coșa). Seara, a participat la recepția oferită de către guvernatorul landului Austria Superioară, dl. Joseph Pühringer, la Hotelul Ana Oil.
- Sâmbătă, 11 martie**
A săvârșit Sf. Liturghie și a predicat la biserica „Sf. Teodor Tiron”, Sâmbăta de Sus Apuseană (pr. Moldovan Grigorie). În aceeași zi a acordat un interviu postului de televiziune local Făgăraș.
- Duminică, 12 martie**
A oficiat Sf. Liturghie și a predicat la biserica „Adormirea Maicii Domnului” — Făgăraș (pr. Ioan Minu și pr. Ioan Lungoci). În aceeași zi a săvârșit Taina Sf. Maslu și a ținut un cuvânt de învățătură la biserica „Sf. Ioan Botezătorul” — Făgăraș (pr. Cornel Ursu). Seara, a ținut în aula Universității „Transilvania” din Brașov conferința cu tema „Călătoria cu Hristos prin Postul Mare”.
- Luni, 13 martie**
A făcut o vizită la schitul „Sf. Ioan Botezătorul” din Poiana Brașov și la capela Unității de Jandarmerie din Brașov.
- Marti, 14 martie**
A prezidat ședințele de protopopiat la Avrig, Sibiu și Săliște. În cadrul acestor ședințe au fost semnate contractele de muncă de către preoți. I.P.S. Sa a adus la cunoștință preoților noile reglementări cuprinse în aceste contracte indicând totodată importanța și necesitatea acestora în perspectiva unei eficiente misiuni sacerdotale.
- Miercuri, 15 martie**
A prezidat ședința de protopopiat la Agnita. S-au semnat contractele de muncă cu preoții. În aceeași zi, I.P.S. Sa a vizitat mănăstirea „Nașterea Maicii Domnului” — Nocrich, iar de la ora 17 a participat la vernisajul „Mănăstiri rupestre din Basarabia” organizat la Facultatea de Istorie și Patrimoniu din cadrul Universității „Lucian Blaga” Sibiu.
- Joi, 16 martie**
A prezidat ședința de protopopiat la Mediaș. În aceeași zi a vizitat

- tat așezământul monahal de la Bazna, iar la ora 17 a participat la ședința consiliului profesoral de la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”.
- Vineri, 17 martie**
A primit la cabinetul mitropolitan reprezentanți ai Misiunii Centrale Franciscane din Berlin în vederea implicării acestora în proiectul social „Centrul Educațional pentru copii orfani” realizat de pr. Simion Săsăujan și pr. conf. dr. Mihail Săsăujan la parohia Valea Aurie I — Sibiu în colaborare cu Arhiepiscopia Ortodoxă Sibiu.
- Duminică, 19 martie**
A săvârșit Sf. Liturghie și a ținut un cuvânt de învățătură la biserica „Bunavestire” din Mediaș (pr. Doru Gădea).
- Luni, 20 martie**
A participat la Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, Comisia Teologică, din cadrul Ministerului Educației și Cercetării.
- Marti, 21 — Sâmbătă, 25 martie**
La invitația mitropolitului Ignatius al Dimitriadiei, I.P.S. Sa a participat la lucrările Simpozionului Internațional „Doctor of Charity” desfășurat la Volos, Grecia.
- Duminică, 26 martie**
A oficiat Sf. Liturghie și a ținut un cuvânt de învățătură la biserica „Cuvioasa Parascheva”, parohia Victoria I, hirotonind întru preot pe diaconul Raul Șerban. I.P.S. Sa a ținut cuvântul de instalare în parohie a noului paroh al comunității, pr. Adrian Magda.
- Luni, 27 martie**
A avut program de audiențe și lucrări de birou.
- Marti, 28 martie**
A prezidat comisia de examinare pentru proba scrisă a examenului de capacitate preotească, desfășurat la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”.
- Miercuri, 29 martie**
A prezidat comisia de examinare pentru proba orală a examenului de capacitate preotească. În aceeași zi, la invitația A.S.C.O.R. Sibiu a ținut conferința „Postul ca formă a ascezei și cale spre desăvârșire” în Aula Magna „Avram Iancu” a Facultății de Litere și Istorie din cadrul Universității „Lucian Blaga”.
- Joi, 30 martie**
A avut program de lucrări la cabinet. În aceeași zi a avut o întâlnire la mănăstirea Brâncoveanu — Sâmbăta de Sus cu mitropolitul Ghenadios de Sassima, membru al prezidiului Conferinței Bisericii Europene, cu pr. dr. Viorel Ioniță, secretar de studii la Conferința Bisericii Europene, și cu mons. Aldo Giordano, secretar general al Consiliului Bisericii Europene, în perspectiva pregătirii celei de-a treia Adunări Ecumenice Europene ce va avea loc la Sibiu în septembrie 2007.
- Vineri, 31 martie**
A primit la cabinetul mitropolitan vizita domnului Ministru Secretar de Stat pentru Culte, Adrian Lemeni, și a domnului dr. Florin Frunză, consilier la Secretariatul de Stat pentru Culte. În aceeași zi I.P.S. Sa a participat la Academia Evanghelică din Sibiu, la întâlnirea cu conducătorii Bisericii locale și cu Comitetul local de organizare a celei de-a treia Adunări Ecumenice Europene.

Pr. drd. CRISTIAN VAIDA

Cazul Goga

(Urmare din pag. a 6-a)

aspect proza publicistică nu și-a istovit puterea de atracție. Cum se știe, după o fază de tatonări juvenile-sentimentale, Goga descoperă, ca poet, formula cea mai adecvată orizontului de așteptare al începutului de veac dominat de idealul național, iar din momentul când își dă seama că ea și-a epuizat resursele și mijloacele de inducție publică, poetul nu-i mai întrevede vreo justificare socială (nu literară!) imediată și recurge la alte tipuri de discurs, cu impact sporit la public: gazetăria și oratoria. În albia lor, mult lărgită ca posibilități, se revărsă fervori crescânde și o tumultuoasă istorie trăită. Cine va reconstitui și analiza crâncenele „bătălii” din *Luceafărul*, *Tribuna* (Arad), *Românul*, *Adevărul*, *Țara noastră* (ambele serii)? Cine va găsi cumpătul necesar să cântărească lucid luminisurile și opacitățile gândirii politice, fluctuațiile de atitudine, denivelările umorale ale temutului gazetar? Abia atunci se va înțelege că personalitatea lui s-a manifestat plenitudinar nu în poezie, ci în presă și la tribună.

Cine va avea darul să reinvie ființa lui Goga, cu întreg zbuciumul unei vieți consumate ca o *patimă* mistuitoare, va oferi cititorului mărturia zguduitoare a existenței unui om ce a ars fără preget până la ultima suflare, pentru un crez urmărit fanatic, cu pendulări între realitate și himeră. Copilaria și adolescența umbrite de drame și dezamăgiri, tinerețea impetuoasă, cu elanuri byroniene, cu o năvalnică risipire de iluzii și energii, cu avânturi și resem-

nări, anii involburatei maturități, bulversate și contrazise de circumstanțe cărora nu de fiecare dată le-a putut desluși o noimă limpede — toate aceste trepte, de la naștere la moarte, se înlanțuie dialectic, crescând una din alta și îmbogățindu-se cu altoiuri neprevăzute, pe măsură ce altele erau evenimentele, alții — oamenii din preajmă și adversarii, când noua experiență traversată reclama reacții, atitudini și decizii prompte, uneori contradictorii. Se ignoră de către unii faptul că pentru a-și atinge țelul propus, pentru a-și apăra o idee, el nu doar a atacat pe cine îi stătea împotrivă, ci a fost obligat frecvent să răspundă la provocări și atacuri; a-l acuza când, de fapt, se apăra înseamnă a judeca exclusivist și tendențios. Nimeni nu are motive și argumente să susțină că o asemenea viață a fost în totul exemplară, pentru că prea spectaculoase înălțări și căderi i-au ondulat linia voită de el numai „dreaptă”, însă, așa fiind, ea propune urmașilor o *figură* complexă din ale cărei arderi și fapte cititorul poate înțelege ce e rău și ce e bine.

PROGRAMARE DE CONCURS

În condițiile obișnuite de concurs, publicăm spre ocupare următoarea parohie vacantă:

PROTOPOPIATUL ORTODOX ROMÂN RUPEA

1. Parohia Viscri

Termen de concurs: 1 aprilie — 1 mai 2006.

Cei care doresc să ocupe acest post își vor înainta cererea în termenul legal la Oficiile Protopopești, anexând (unde e cazul) adeverințe cu certificatul de la cursurile de îndrumare.

După expirarea termenului de concurs, Oficiile Protopopești ne vor înainta urgent dosarele cu cererile candidaților.

P.C. Protopopi sunt îndrumați să verifice cererile candidaților în care se vor menționa vechimea în funcția anterioară, examene absolvite, situația socială (domiciliu, copii, părinți, locul de muncă al soției, etc.).

Cererile care nu cuprind aceste puncte sau nu au acte doveditoare ale acestor puncte nu vor fi luate în considerare la desfășurarea concursului.

Termen de contestație: 15 zile de la data numirii.

† Dr. LAURENȚIU STREZA

Arhiepiscop al Sibiului
și Mitropolit al Ardealului

Consilier ad-tiv bisericesc,
Pr. GHEORGHE STREZA

Articolele și corespondența se adresează Redacției „Telegraful Român”, Sibiu, Str. Mitropoliei nr. 35. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

Tiparul: Tipografia Eparhială Sibiu

Comitet redacție T.R.: I.P.S. dr. Laurențiu Streza — președinte; P.S. dr. Visarion Rășnăreanu — vicepreședinte; Pr. prof. univ. Dumitru Abrudan — redactor șef; Ștefan Toma — secretar de redacție; pr. Cristian Vaida — secretar de redacție adj.; Pr. lector univ. Nicolae Moșoiu — membru.

I.S.S.N. 1223-8392

ITINERAR PASTORAL

Din încredințarea și cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Dr. LAURENȚIU STREZA, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, Prea Sfințitul Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, Dr. VISARION RĂȘNĂREANU, a săvârșit următoarele:

- 27—28 FEBRUARIE 2006 — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- 1—3 MARTIE 2006 — P.S. Sa a luat parte la lucrările Adunării Naționale Bisericești și ale Sfântului Sinod.
- 4 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie în Capela mitropolitană.
- Seara, a slujit Vecernia în Catedrală.
- 5 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica „Nașterea Domnului” din Sibiu (Pr. paroh Ioan Coșa), rostind cuvânt de învățătură.
- 6 MARTIE 2006 — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- Seara, a slujit Pavcerneța Mare și Canonul Sf. Andrei în biserica „Sf. Pantelimon” de la Spitalul Militar din Sibiu, rostind cuvânt de învățătură.
- 7 MARTIE 2006 — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- 8 MARTIE 2006 — P.S. Sa a slujit seara în Catedrala mitropolitană Sf. Liturghie a darurilor mai înainte sfințite iar în continuare Pavcerneța Mare.
- 9 MARTIE 2006 — P.S. Sa a slujit Sf. Liturghie a darurilor mai înainte sfințite în biserica „Sf. Nicolae” din Tâlmaci, prot. Avrig, rostind cuvânt de învățătură cu prilejul sărbătorii celor 40 de Mucenici.
- A primit pe d-na Beate Fagerli (Norvegia) — secretară a Comitetului Internațional de Pregătire a celei de a treia Adunări Ecumenice — Sibiu 2007.
- Seara, a slujit Pavcerneța Mare și Canonul Sf. Andrei în biserica parohială din Poplaca, rostind cuvânt de învățătură.
- 12 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în biserica „Sf. Arhangheli” (Trei Stejari) din Sibiu cu prilejul Duminicii Ortodoxiei.
- Seara, a slujit Vecernia în Catedrala mitropolitană.
- 13—14 MARTIE 2006 — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- 15 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit seara, în Catedrala mitropolitană Sf. Liturghie a Sf. Grigorie Dialogul.
- 16 MARTIE 2006 — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- 17 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie a Sf. Grigorie Dialogul în biserica „Sf. Ev. Luca” din Sibiu, rostind cuvânt de învățătură.
- Seara, a slujit Pavcerneța Mică și Acatistul Maicii Domnului în Catedrală.
- 18 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie în Capela mitropolitană.
- A slujit în sobor, în Catedrala mitropolitană, slujba înmormântării Pr. pens. Ioan Forsea, rostind cuvânt de învățătură.
- 19 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit Sf. Liturghie arhierescă în biserica „Sf. Gheorghe” din Brașov (Pr. parohi Gheorghe Grinduc și Stelian Raicu), rostind cuvânt de învățătură.
- Seara, a slujit și predicat la Vecernie în biserica „Sf. Dumitru” din Brașov — Tractorul (pr. paroh Aurel Suciu).
- În aceeași zi a vizitat biserica monument istoric din Sâmpetru, prot. Brașov, precum și șantierul noii biserici aflată în construcție.
- 20 MARTIE 2006 — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- 21 MARTIE 2006 — P.S. Sa a avut la Liceul „Octavian Goga” din Sibiu o întâlnire cu elevii claselor XII I și XII F, vorbindu-le despre semnificația Postului Mare și despre viața bisericească din țara noastră.
- 22 MARTIE 2006 — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- Seara, a slujit Sf. Liturghie a Sf. Grigorie Dialogul în Catedrala mitropolitană.
- 23 MARTIE 2006 — P.S. Sa a prezidat lucrările Casei de Ajutor Reciproc a Arhiepiscopiei Sibiului.
- 24 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit taina Sf. Maslu de obște în Catedrala mitropolitană.
- 25 MARTIE 2006 — P.S. Sa a făcut parte din soborul slujitor care a oficiat Sf. Liturghie arhierescă în Catedrala din Cluj, cu prilejul instalării noului mitropolit, I.P.S. Bartolomeu Anania.
- Seara, a slujit Vecernia în Catedrala din Sibiu.
- 26 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica „Buna-Vestire” din Brașov (Pr. paroh Mihai Manolache), rostind cuvânt de învățătură. Teologul Iosif Toma a fost hirotonit întru diacon.
- Seara, a slujit și predicat la Vecernie în biserica „Sf. Ap. Petru și Pavel” — Tractorul — Brașov (Pr. parohi M. Manolache, M. Adam și I. Voineag).
- 27—28 MARTIE 2006 — P.S. Sa a primit audiențe, a efectuat lucrări de birou.
- 29 MARTIE 2006 — P.S. Sa a participat la examenul de capacitate al candidaților Arhiepiscopiei Sibiului.
- A participat la festivitatea de deschidere a Târgului de carte „Gaudemus” la Casa de Cultură din Sibiu, rostind un cuvânt de salut.
- Seara, a slujit Liturghia Sf. Grigorie Dialogul în Catedrala mitropolitană.
- 31 MARTIE 2006 — P.S. Sa a săvârșit slujba de Te-Deum la Școala de Infanterie din Făgăraș, cu prilejul centenarului acesteia.
- Seara, a slujit și predicat la Liturghia Sf. Grigorie Dialogul în biserica din orașul Tâlmaci, prot. Avrig.
- A participat la Gala Sibiului 2005 organizat de ziarul „Monitorul de Sibiu”.

Arhid. VASILE AVRAM

HRISTOS A ÎNVIAT!

Cu acest îndătinat salut întâmpinăm pe toți cititorii, sprijinitorii și ostenitorii care iubesc, prețuiesc ziarul șagunian „Telegraful Român”. Fie ca Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care a biruit moartea și a vestit lumii pacea să reverse asupra familiilor noastre, a Bisericii și a românilor de pretutindeni darurile sale cele bogate și împlinirea năzuințelor de mai bine și fericire.

Redacția

Abonamentul pe 2006 este de 15 RON (150 000 lei).
COD IBAN RO69 RNCB 4200 0000 0061 0001. Pentru străinătate abonamentul este de 25 dolari S.U.A. COD IBAN RO79 RNCB 4200 0000 0061 0015 sau echivalentul în euro COD IBAN RO51 RNCB 4200 0000 0061 0034.
B.C.R. Sibiu, str. Emil Cioran nr. 1. Cod fiscal 44 79 403.